БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 243 (734)

9 ДЕКАБРЬ ЯКШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиуми, Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қатъий ишонч билдириб айтадиларки, республика меҳнаткашлари олий мукофотдан илҳомланиб, социалистик мусобақа байроғини янада баландроқ кўтарадилар ва КПСС XX съезди тарихий қарорларининг муддатидан илгари бажарилишини таъминлайдилар

(Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Советн ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мурожаатидан)

Коммунистик партия етакчилигида янги ғалабалар сари, олға!

Шу кунларда ўзбек халқи ажойиб, ғоят қувончли ва ҳаяжонли кунларни бошдан кечирмоқда. Бепоён мамлакатимизнинг ҳамма жойига — ўлкадан-ўлкага яшин тезлигида тарқалган хушхабар: КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Ўзбекистон колхозчилари, совхоз ва МТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва барча меҳнаткашларининг пахта учун курашда, КПСС XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишда эришган катта муваффақиятларига юксак баҳо бериб, юборган табриклари ва республикамизнинг иккинчи марта Ленин ордени билан мукофотланиши халқимиз қалбини зўр ифтихор ва буюк қувонч туйғулари билан тўлдирди. Эндиликда Совет мамлакатидаги иттифоқдош республикаларнинг қардошлик оиласидан муносиб ўрин эгаллаган Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг давлат байроғида иккита Ленин ордени ярқираб порлаб турибди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган сессияси республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига ҳамда Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси Марказий Комитетига Ўзбекистоннинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан чин кўнгилдан ташаккур билдирди ҳамда Партия ва Ҳукуматни ишонтириб айтдики, республикамиз ишчилари, колхозчилари, интеллигентлари бундан буён ҳам социалистик экономика ва маданиятни янада кучли равишда юксалтириш учун, коммунизм қуришда янги ғалабаларга эришиш учун тағин ҳам кўпроқ куч ва ғайрат билан ишлайдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияси, республиканинг пахта тайёрлаш давлат планини бажарганлигига ҳамда Ленин ордени билан мукофотланганлигига бағишланиб Тошкентда бўлиб ўтган кўпминг кишилик митинг умумхалқ шодиёнасига, партиямиз доно ленинча миллий сиёсатининг зўр тантанасига, жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига чексиз муҳаббат ва садоқатнинг қудратли намойишига айланди. КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг табриги бутун Ўзбекистонда бўлаётгани сингари областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида ҳам буюк меҳнат кўтарилишини, ижодий завқ ва ғайратнинг янги тўлқинларини вужудга келтирди.

«КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети. — дейилади табрикда, — колхозчиларни, МТС ва совхоз ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, қишлоқ хўжалик ва комсомол ходимларини, пахта теримида иштирок этган шаҳар меҳнаткашлари, студентлар ва мактаб ўқувчиларини эришилган муваффақият билан табриклайдилар ҳамда қаттиқ ишонч билдирадиларки, улар бундан буён ҳам КПСС XX съездининг пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳақидаги Директиваларини амалга ошириш соҳасида қатъият билан ишлайдилар ва бу билан мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшадилар».

Республикамизнинг азамат пахтакорлари, шонли ишчилар синфимиз ва совет интеллигенцияси Коммунистик партияга ва Иттифоқ ҳукуматига ўзларининг меҳнат соҳасидаги ғайратларига берилган юксак баҳо учун чин қалбдан ташаккур айтмоқдалар, КПСС XX съездининг тарихий қарорларини бундан кейин ҳам муваффақият билан амалга оширишга қатъий бел боғлаганликларини изҳор қилмоқдалар.

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг кўп кишилик йиғилишида колхоз раиси ўртоқ Асад Убайдуллахўжаев бундай деди:

— Партия ва Ҳукумат Ўзбекистон пахтакорлари тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Республикамизнинг Ленин ордени билан мукофотланиши бизларни эришилган муваффақиятларимизни мустаҳкамлашга ва жамоат хўжалигини ривожлантиришда янада яхшироқ кўрсаткичларга эришишга даъват қилади. Колхозимиз пахтакорлари бу йилги мавсумда 1200 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан давлатга 37,3 центнердан пахта топширдилар. Артелнинг даромади эса 20 миллион сўмдан ошди. Бу муваффақиятларни биз янада кўпайтиришга интиламиз. Келгуси йилда бундан ҳам кўпроқ ҳосил етиштирамиз.

Тошкент областининг меҳнаткашлари ўзбек халқининг пахтачиликни ривожлантириш йўлидаги курашига муносиб ҳисса қўшганликлари билан фахрланадилар. Область колхоз ва совхозлари давлатга 465 минг тонна пахта топшириб, дастлабки социалистик мажбуриятларини ҳам бажардилар, ўтган йилдагига нисбатан мамлакатга 80 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб бердилар.

Қишлоқ хўжалигининг пахтачиликдан бошқа соҳаларини ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Луб етиштирувчи колхозлар бир йил ичида луб экинларининг ҳосилини ҳар бир гектар ҳисобига 20 центнердан оширдилар. Бу йил картошка, сабзавот, узум анча кўп етиштирилди. Колхозларда тайёрланган пилла ўтган йилдагидан икки баравардан зиёд кўпайди. Сут, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ҳамда закупка қилиш давлат планлари ошириб бажарилди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўсганлиги колхоз ва колхозчилар даромадларининг анча кўпайишини таъминлади. Областдаги колхозларнинг даромадлари бир йил мобайнида бир ярим баравардан зиёд ошди.

Область саноат корхоналарининг ишчилари, инженер ва техниклари 11 ойлик ишлаб чиқариш планини муваффақиятли бажардилар, ўтган йилнинг худди шу муддатига қараганда ярим миллиард сўмдан ортиқ саноат маҳсулотлари ишлаб чиқардилар.

Қўлга киритилган бу муваффақиятлар КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш йўлидаги курашда қўйилган дастлабки қадамларгинадир, холос. Коммунистик партия совет кишиларига эришилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қолмангиз, кибирланиб кетмангиз, деб таълим беради.

Кўпгина колхозлар, совхоз ва МТСлар, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланмаётирлар. Областимизда 5 та район, 73 колхоз ва 13 совхоз ҳалигача давлатга пахта топшириш планини бажаргани йўқ. Ҳозирги вақтда бизнинг асосий вазифамиз — далаларда қолган пахтанинг ҳаммасини йиғиштириб олишдан, ерларни ғўзапоялардан тозалаб, кузги шудгорлаш ва бошқа кузги-қишки ишларни ўз вақтида ўтказишдан иборатдир.

Қўш орденли серқуёш республикамиз сазовор бўлган олий мукофот ҳаммамизнинг шон-шуҳратимиздир. Шу билан бирга бу мукофот бизнинг зиммамизга жуда катта вазифаларни юклайди. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Совет Ўзбекистонидаги барча ишчилар, колхозчилар, интеллигентларга, барча меҳнаткашларга Мурожаат қабул қилдилар. Газетамизнинг кечаги сонида эълон қилинган бу Мурожаатда ўзбек халқининг фикри-зикри, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига миннатдорчилиги, чексиз муҳаббат ва садоқати ифода қилинган, республикамиз олдида турган, КПСС XX съездининг тарихий қарорларидан келиб чиқадиган улуғвор вазифалар бирма-бир кўрсатилган. Мурожаатда баён қилинган вазифаларни муваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўшиш — областимиз меҳнаткашларининг ватанпарварлик бурчи, барча партия совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг жанговар вазифасидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси марксизм-ленинизмнинг голиб байроғи остида қаҳрамон халқимизни коммунизмнинг тўла тантанаси сари бошлаб бормоқда. Агар тасвирий ибора билан айтсак, биз ҳозир шундай тоққа, шундай баландликка кўтарилдикки, бу баландликдан бизнинг туб мақсадимиз — коммунистик жамиятга олиб борадиган йўлнинг кенг горизонтлари энди яққол кўриниб турипти.

Юксак мукофот ўзбек халқида мислсиз фахрланиш ҳисларини туғдирмоқда ва уни КПСС XX съезди қўйган тарихий вазифаларни муваффақиятли бажармоқ учун меҳнат соҳасида янги қаҳрамонликлар кўрсатишга руҳлантирмоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, бутун республикамиз меҳнаткашлари каби Тошкент областининг меҳнаткашлари ҳам олий мукофотдан илҳомланиб, социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарадилар, олтинчи беш йилликнинг биринчи йили планини барча соҳалар бўйича муваффақиятли якунлаш учун ҳормай-толмай курашадилар ва КПСС XX съезди тарихий қарорларининг муддатидан илгари бажарилишини таъминлайдилар.

Бутун кучимизни, бутун билимимиз ва ғайратимизни совет пахтачилигини, Ўзбекистон ССР экономикаси ва маданиятининг барча тармоқларини янада юксалтириш учун кураш соҳасида янгидан-янги муваффақиятларга эришишга сарф этайлик!

Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партиянинг доно етакчилигида коммунизм сари, олға!

Олий мукофот учун Партия ва Ҳукуматимиздан миннатдормиз

Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводининг ҳамма цехларида матбуотда эълон қилинган Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Совет Ўзбекистонининг барча меҳнаткашларига қарата чиқарган Мурожаати ўқиб берилмоқда. Суратда: 15-цех партия бюросининг секретари ўртоқ Иброҳим ТОҲИРОВ ишчиларга Мурожаат текстини ўқиб бермоқда.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Мурожаатга жавобан қолган ҳосилни тезроқ йиғиб-териб оламиз

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Совет Ўзбекистонидаги барча ишчилар, колхозчилар, интеллигентларга, барча меҳнаткашларга қарата чиқарган Мурожаати колхозимиз пахтакорларини янада яхшироқ ишлашга ғайратлантирди. Биз шу кунларда далада қолган ҳосилни тезда йиғиб-териб олиш учун курашмоқдамиз. 355 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ошириб пахта топширган бўлсак ҳам, ҳали даламизда пахта бор.

Колхозчилар группаларга бўлиниб ишлаб, уларнинг бири даладаги кўсакни тераётган бўлса, иккинчи группа колхозчилар ерни шудгорга тайёрлаб бермоқдалар. Шу кунларда далаларда тракторлар кечасию-кундузи ишлаб, ер юқори сифатли шудгор қилинмоқда. Ҳозиргача учдан икки қисм еримиз шудгор қилиб бўлинди.

Республикамизнинг пахтачиликни ривожлантириш соҳасида зўр муваффақиятга эришганлиги учун Ленин ордени билан мукофотланганлиги бизни ғоят қувонтирди. Биз келгуси йилда мўл ҳосил етиштириш — олий мукофотга амалий иш билан жавоб бериш учун бир ғайратимизга-ўн ғайрат қўшиб меҳнат қиламиз.

Ш. ЙЎЛДОШЕВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Париж Коммунаси» колхозининг раиси.

Пахта ҳосилини ошириш учун янада ғайрат билан ишлаймиз

Бригадамиз аъзолари ҳамда барча колхозчилар 1956 йилда пахтачиликни ривожлантириш учун катта куч сарф қилдилар. Бригада 64 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозиргача 51,8 центнердан пахта топширди. Бригада аъзолари ҳосилни бир йилда 7 центнерга оширишга муваффақ бўлдилар. Биз қўлимиздаги бор пахтани йиғиб олиб, гектаридан 53 центнердан пахта топшириш билан қишлоқ хўжалик йилини якунлаймиз. Ўртоқ Қ. Серсенбоев бошлиқ звено аъзолари гектаридан 57 центнердан пахта териб олиб катта ғалабага эришдилар.

Бу йил колхозимизда ҳам катта бурилиш бўлди. Колхоз 500 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 38,5 центнердан пахта топшириб социалистик мажбуриятини ошириб адо этди. Колхозчиларимиз бу муваффақиятга жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг катта ғамхўрлиги ва ёрдами туфайли эришдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Мурожаати колхозимиз аъзоларини янгидан-янги ғалабаларга илҳомлантирди. Партия ва ҳукуматимиз ўзбек пахтакорларининг меҳнатини олий мукофот билан тақдирлади. Юксак мукофот пахта етиштиришни янада кўпайтиришга рағбатлантиради. Колхозимиз аъзолари Мурожаатга амалий иш билан жавоб бериш учун кучларига-куч, ғайратларига-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Колхозимиз аъзолари 1957 йилда катта майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштириб, гектаридан 42 центнердан пахта топширишга қарор қилдилар. Биз ҳосил учун курашни ҳозирдан бошладик. Барча колхозчи далада зўр уюшқоқлик билан меҳнат қилмоқда. Далага 1,5 минг тонна маҳаллий ўғит чиқарилди. Минерал ўғит солингач 160 гектар ер шудгор қилинди, 200 гектар ер ғўзапоядан тозаланди. Ариқ-зовурларни тозалаш бошлаб юборилди. Биз келгуси йилда Ватанга янада кўп пахта етказиб бериб олган мажбуриятимизни шараф билан бажарамиз.

У. МУҲАМЕДОВ,
Октябрь районидаги Калинин номли колхознинг бригада бошлиғи.

Н. А. БУЛГАНИН ЭРОН ЭЛЧИСИ А. МАЪСУД АНСАРИЙНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин 8 декабрда Эроннинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси А. Маъсуд-Ансарий жанобларини қабул қилди ва у билан суҳбатлашди. (ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари топширилди

Республика Олий Совети Президиумида «Правда Востока» редакцияси ходимларига, «Правда Востока» газетаси ишчи ва қишлоқ мухбирларига, «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» босмахонаси ҳамда бирлашган нашриёти ходимларига Ўзбекистон ССР Олий Советининг фахрий ёрлиқларини топшириш маросими бўлиб ўтди. Бу ходимлар кўп йиллик самарали хизматлари учун «Правда Востока» газетасининг ўн мингинчи сони чиқиши муносабати билан мукофотланган эдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидов фахрий ёрлиқларни топшира туриб, редакция ходимларини, ишчи ва қишлоқ мухбирларини, босмахона ва нашриёт ходимларини олган мукофотлари билан қутлади ва уларга келажакдаги ижодий ишларида муваффақиятлар тилади.

«Правда Востока» газетаси редактори С. С. Черник, бирлашган нашриёт директори В. Ф. Архангельский, редакциянинг адабий секретари В. Г. Михайлов ва газетанинг ишчи мухбири — «Ташсельмаш» заводининг слесари Б. Д. Шапиро мукофотланганлар номидан сўзга чиқдилар.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ш. Р. Рашидов 8 декабрда Давлат «Березка» хореография ансамблига Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқларини топширди. Бу ансамбль Ўзбекистон пойтахтидаги муваффақиятли гастроллари учун мукофотланган эди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари ансамблнинг етакчи артистларига ҳам топширилди.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов мукофотланганларни қизғин табриклади ва уларга хореография санъатини такомиллаштириш ишида янги ижодий муваффақиятлар тилади.

«Березка» ансамбли артистларини Ўзбекистон ССР маданият министри А. М. Қўчқоров ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси М. Т. Турсунов ҳам табриклади.

Ансамблнинг солисткаси Л. Ф. Шалаева ва солист — музикачи Е. Д. Кузнецов мукофотланганлар номидан сўзга чиқдилар. Улар фахрий мукофот учун ва «Березка» ансамбли коллективининг Ўзбекистон пойтахти — Тошкентда самимий кутиб олинганлиги учун ташаккур билдирдилар. (ЎзТАГ).

РУС РАҚСИНИНГ УСТАЛАРИ

«Березка» хореография ансамблининг концертлари Тошкентда катта муваффақият қозонмоқда. Ансамблга уюшган талантли коллективнинг юксак маҳорати республика пойтахти меҳнаткашларининг муҳаббатига сазовор бўлди.

8 декабрда Свердлов номидаги концерт залида рус рақси усталарининг ўн биринчи концерти бўлди. Аввалгидек, бу гал ҳам зал томошабинлар билан ғовжум эди.

Ансамбль традициясига кўра, концерт «Березка» билан бошланди. Программа номерлари бирин-кетин алмашиб туради. Рус аёллари ижро этадиган қадимий равон рақс кетидан ҳозирги замоннинг ўйноқи рақслари бошланади. Томошабинлар «Тройка» деган рус рақсини моҳирлик билан ижро этган ансамбль солистлари — К. Романова, Л. Тринова ва В. Федьюхинани, «Кубань казаклари» кинофильмидаги қизларнинг лирик рақсини бажарган Л. Амилкинани ва унинг дугоналарини, қизлар рақсини ижро этган Т. Лукьяновани, шўх «Полька»га рақс тушган Д. Агафонова, В. Олехнович ва М. Рандмерни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар. Ансамблнинг бошқа солистлари ҳам томошабинлар олқишига сазовор бўлдилар.

«Топотуха», «Цепочка», «Қизлар кадрили», «Праходка», «Қадимги шимолий хоровод», «Карусель», «Оқ қуш», «Совет ёшлари» оммавий рақслари ва бошқа рақслар жуда ажойиб бир манзара касб этди.

Музикачилардан Г. Кузнецов, П. Галкин, В. Корнев, Г. Львов каби баянчилар квартетининг ижрочилик маҳорати рақс коллективининг муваффақият қозонишини таъминлади.

Концерт катта муваффақият билан ўтди. Программанинг кўп номерлари томошабинларнинг илтимосига биноан қайта-қайта такрорланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимбобоева РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Н. С. Надеждина бошчилигидаги давлат «Березка» хореография ансамблини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети номидан қизғин табриклади. Ўртоқ Раҳимбобоева қайд қилиб ўтдики, ансамблнинг Ўзбекистонга келиши республиканинг маданий ҳаётида катта воқиадир ва бу нарса шубҳасиз, ўзбек хореография санъатининг ривож топишига катта таъсир ўтказади. Ўзбекистон меҳнаткашлари биргина Совет Иттифоқида эмас, балки чет элларда ҳам машҳур бўлган ана шу отоқли рус санъати усталари коллективининг ижоди билан танишишдан мамнундир. Қардошларча дўстлик ҳислари, ўзбек халқининг ўз оғаси — улуғ рус халқига бўлган қизғин муҳаббати Тошкент жамоатчилигининг ансамблга кўрсатган миннатдорчилигида ўз ифодасини топди. Ансамблнинг Ўзбекистонга келиши катта тантана вақтига — республика пахта тайёрлаш давлат планини бажарганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советидан табрик олинган ҳамда Ўзбекистон Ленин ордени билан мукофотланган бир пайтга тўғри келди. Тошкент жамоатчилиги «Березка» артистларининг «Пахтакор» стадионида бўлган митингдан кейин концерт қўйиб бериш билан ана шу тантанада актив қатнашганликлари учун уларга чуқур ташаккур билдирадилар.

Ўртоқ Раҳимбобоева ансамбль коллективига янги ижодий муваффақиятлар тилаб, залда тўпланганларнинг давомли қарсаклари остида, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми «Березка» ансамблини Ўзбекистон пойтахтидаги гастроли муваффақиятли бўлгани учун республика Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлаганлигини маълум қилади. Ансамблнинг бадиий раҳбари Н. С. Надеждина ва солистларнинг катта бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқларини олишга сазовор бўлди.

Ансамбль коллективи номидан солист Любовь Шалаева (Тринова) сўзлади. У, «Березка» артистларининг самимий кутиб олинганлиги ва коллективнинг маҳоратига юксак баҳо берилганлиги учун Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашларига миннатдорчилик изҳор қилди.

Концертда М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Р. Е. Мельников, Н. А. Муҳитдинов, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, министрлар, республиканинг раҳбар партия ва совет ходимлари ҳозир бўлдилар.

* * *

Давлат «Березка» хореография ансамбли Тошкентда яна бир неча концерт кўрсатади. (ЎзТАГ).

Суратда: «Березка» ансамбли рус халқ рақсини ижро этмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Давлат «Березка» хореография ансамбли артистларини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисида

Давлат «Березка» хореография ансамблининг Ўзбекистон ССР пойтахти Тошкент шаҳридаги муваффақиятли гастроллари учун қуйидагилар Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиқлари билан мукофотлансин:

1. **Белкина** Желла Степановна — раққоса солист.
2. **Васильева** Нина Ивановна — раққоса солист.
3. **Голубева** Клавдия Павловна — раққоса солист.
4. **Засорина** Галина Михайловна — раққоса солист.
5. **Клементьева** Мария Львовна — режиссёр.
6. **Кравец** Антонина Гавриловна — раққоса солист.
7. **Кузнецов** Евгений Дмитриевич — гармончи солист.
8. **Лукьянова** Тамара Дмитриевна — раққоса солист.
9. **Солодосник** Нина Тимофеевна — раққоса солист.
10. **Суворова** Валентина Васильевна — раққоса солист.
11. **Тарумов** Завен Зареевич — бошқарувчи директор.
12. **Федосеева** Капитолина Павловна — раққоса.
13. **Шалаева** Любовь Федоровна — раққоса солист.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил 8 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ДАВЛАТ «БЕРЕЗКА» ХОРЕОГРАФИЯ АНСАМБЛИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Давлат «Березка» хореография ансамблининг Ўзбекистон ССР пойтахти Тошкент шаҳридаги муваффақиятли гастроллари учун давлат «Березка» хореография ансамбли Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил 8 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Н. С. Надеждинани Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлаш тўғрисида

Давлат «Берёзка» хореография ансамблининг Ўзбекистон ССР пойтахти — Тошкент шаҳрида гастроли муваффақиятли ўтишини ташкил қилишда кўрсатган хизмати учун ансамбль раҳбари Надежда Сергеевна **Надеждина** Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил 8 декабрь.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Юзаки ўтган бир машғулот ҳақида

Кечки пайт. Тошкентдан Чирчиққа олиб борадиган катта йўлнинг чап томонида тартиб билан кўкка бўй тортган дарахтлар орқасида колхоз правлениесининг кўркам биноси қад кўтариб турибди. Унинг пештоқига «Оржоникидзе районидаги Хрушчев номли колхоз правлениеси» деган сўзлар ёзиб қўйилган.

Биз машинадан тушгач, ана шу бинога томон йўл олдик. Коридорга кирар эканмиз, у ердаги хоналарнинг биридан кимнингдир телефонда гаплашаётган овози эшитилди. Тўппа-тўғри шу хонага кирдик. Ёшроқ бир йигит хонанинг иккинчи томонидаги столда ўтирган, негадир бироз ташвишланаётгани сезилиб турган кишига қараб-қараб қўйгани ҳолда, телефонда аллакимга куйиб-пишиб «одамлар анчадан бери кутиб ўтиришибди, Анвар акам қачон келадилар» дер эди. Ниҳоят у трубкани қўйди ва биз билан кўришар экан ўзини «район партия комитетининг МТС зонаси бўйича инструктори Тошматов, иккинчи столда ўтирган ҳалиги кишини эса Хрушчев участкасининг партгруппорги ўртоқ Шораҳмедов» деб таништирди. Шу тобда райком секретари ўртоқ Хорев ҳам келиб қолди. Биз улар билан биргаликда коридорнинг иккинчи чеккасидаги машғулот ўтказиладиган хонага кирдик.

Бу ерда 10-12 киши бор эди. Уларнинг баъзилари газета, журнал ўқиб, баъзилари эса ўзаро суҳбатлашиб ўтирар эдилар. Ўртоқ Хорев ўтирганлар билан саломлашгач, Тошматов ва Шораҳмедов ўртоқлардан «машғулотни бошламайсизларми?» деб сўраган эди, улардан олдин тингловчилардан бири «машғулот соат беш яримда бошланади, деб эълон қилинган эди, бир ярим соатдан буён кутиб ўтирибмиз, пропагандистимиз келмаяпти» деб жавоб берди.

Ўртоқ Тошматов телефонда нима ҳақида гаплашаётгани бизга шундан кейин маълум бўлди.

Райком секретари жўнаб кетганидан сўнг яна ярим соатдан ортиқ вақт ўтгач, пропагандист ўртоқ Анвар Асқаров келди ва ниҳоят машғулот бошланди. Пропагандист ўртоқ М. А. Сусловнинг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги ҳақида Москва Советининг 1956 йил 6 ноябрдаги тантанали мажлисида қилган докладининг I ва II бўлимларини шошмасдан, бироз қисқартирган ҳолда баён қилиб берди.

Лекин шуниси қизиқки, пропагандист докладнинг мамлакатимиз халқ хўжалигининг юксалишига бағишланган II бўлимини баён қилар экан, Совет ҳокимияти йиллари ичида республикамиз халқ хўжалигининг, областимиз саноати ва қишлоқ хўжалигининг қай даражада юксалганлигига доир фактлар уёқда турсин, ҳатто район, шу жумладан колхозда хўжаликнинг кейинги йиллар ичида қандай тараққий этганлигини кўрсатувчи биронта мисолни ҳам келтирмади. У, газета материали билангина чегараланиб қолди.

Ваҳоланки, саноат ҳақида гап борганда революциягача биронта саноат корхонаси бўлмаган Оржоникидзе райони территориясида ҳозирги вақтда бир неча саноат корхонаси ишлаб турганини, район саноати 1956 йилнинг 10 ойлик планини қандай бажарганини ва маҳсулотнинг ҳажми 1955 йилнинг шу муддатидагига нисбатан қанча ошганини жонли мисолларда кўрсатиб бериш лозим эди.

Район колхозларида ўтган йили шу пайтгача ҳар гектар ердан 34 центнер пахта олинган бўлса, бу йил 38 центнердан кўпроқ ҳосил йиғиб олинди. Шу жумладан Хрушчев номли колхозда ҳар гектар ердан ҳозирнинг ўзидаёқ давлатга 1955 йилдагига нисбатан қарийб 9 центнер кўп, яъни 42 центнердан пахта топширилди. Агар 440 гектар картошка ва сабзавотнинг ҳар гектаридан ўтган йили ўрта ҳисобда 27 центнердан ҳосил олинган бўлса, бу йил 175 центнердан ҳосил етиштирилди.

Мамлакатимизда ўтган йилдагига нисбатан бир миллиард пуддан кўпроқ ғалла тайёрлангани, тайёрланган картошка ўтган йилдагига қараганда бир ярим баравардан кўпроқ бўлганлиги, пахта ва сабзавот тайёрлашда ўтган йилдаги даражадан анча ўзиб кетилгани ҳақида гап борганда, уни колхозда пахта ва сабзавот ҳосилининг юқоридаги каби ошганини кўрсатувчи фактлар билан боғлаш жуда зарур эди.

Ўртоқ Суслов ўз докладида чорвачиликни ривожлантиришда, хусусан чорва молларининг маҳсулдорлигини оширишда эришган муваффақиятларимиз бизни қувонтирмоқда, бу йил гўшт, гўшт маҳсулотлари, тухум ва айниқса сут кўпроқ тайёрланди, масалан, ўтган йилдагига нисбатан 30 процент кўпроқ сут тайёрланди ва закупка қилинди, деб кўрсатган.

Буни район колхозлари, айниқса Хрушчев номли колхоз мисолида яққол кўриш мумкин. Колхозда 1955 йили ҳар бир сигирдан 1300 литрдан сут соғиб олинган бўлса, бу йил ҳар бир сигирдан 2170 литрдан сут соғиб олишга муваффақ бўлинди. Ҳар 100 гектар ер ҳисобига қарийб 213 центнер сут, 57,3 центнер гўшт, 149 килограмм жун, 2200 дона тухум олинди. Агар пропагандист мамлакатимизда чорвачиликни ривожлантириш ва чорва молларининг маҳсулдорлигини оширишда эришилган муваффақиятларни колхозда чорвачиликни ривожлантириш ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда эришилган муваффақиятлар мисолида кўрсатиб берганида, у тингловчиларда катта қизиқиш ҳосил қилган бўлур эди.

Шунингдек пропагандист докладнинг колхозчилар моддий фаровонлигининг жиддий суратда ошганлиги, колхозларда жамоат хўжалигининг ўсиши натижасида уларнинг даромадлари кейинги 3 йил мобайнида икки баравар кўпайганлиги, колхозлар ва колхозчилар бу йил давлатга топширган ва сотган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун ўтган йилдагидан 20 миллиард сўмдан кўпроқ пул олажаклари, 1956 йилда шаҳарларда ва ишчи посёлкаларида жами 36 миллион квадратметр ҳажмдаги янги уйлар фойдаланиш учун топширилиши лозимлигига бағишланган қисмини ҳам маҳаллий ҳаётдан биронта мисол келтирмай, қуруққина қилиб айтиб қўяқолди. Бу соҳада ҳам район ва колхоз ҳаётида жуда катта ўзгаришлар бор. Жумладан, колхоз қишлоғи ёппасига радиолаштирилган ва электрлаштирилган. Бу ерда ўрта мактаб ва бошқа маданий-маиший муассасалар ишлаб турибди. Район колхозлари ўтган йили хўжаликдан 90 миллион сўм даромад олган бўлсалар, бу йил уларнинг даромади 115 миллион сўмни ташкил қилади. Колхозда 1955 йили хўжаликдан 9 миллион 400 минг сўм даромад олинган ва колхозчиларнинг меҳнат кунларига 8 сўм 50 тийиндан пул ва 2,1 килограммдан ғалла тақсимлаб берилган бўлса, бу йил хўжаликдан 15 миллион сўм даромад олиш ва ҳар бир меҳнат кунига 15 сўмдан пул ҳамда 2,5 килограммдан ғалла, 1 килограммдан картошка ва сабзавот тақсимлаш назарда тутилади. Колхозда фақат кейинги икки йил ичидагина колхозчилар учун янги типда 145 уй қурилди ва фойдаланишга топширилди.

Пропагандист жуда характерли бўлган ана шу фактлардан фойдаланганида машғулот жонли ва қизиқарли ўтар эди. Пропагандист темани баён қилиб бўлгач, тингловчиларнинг унга биронта ҳам савол бермаганига ва айрим тингловчиларнинг зерикиш натижасида мудроқ босганига ҳам шу сабаб бўлди.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, колхоз партия ташкилоти ҳисобида 50 коммунист бўлиб, улар учун кундалик сиёсатни ўрганиш юзасидан 2 тўгарак ва бир сиёсий мактаб ташкил қилинган. Машғулотнинг биринчи кунида эса пропагандист ўртоқ Исроилов белгиланган вақтда келмагани учун сиёсий мактабда ўқиши керак бўлган коммунистларнинг бир қисми ўртоқ Асқаров ўтказган кундалик сиёсатни ўрганиш тўгарагининг машғулотига қатнашишга мажбур бўлдилар.

Район партия комитети ва унинг пропаганда ва агитация бўлими партия маорифи шохобчаларида ташкил қилинган тўгарак ва сиёсий мактабларда дастлабки машғулотни ўтказиш вақтида йўл қўйилган ана шу каби камчиликларга қатъий барҳам бериши ва коммунистларнинг ўқиши бундан буён нормал давом этишини ҳамда машғулотларнинг қизиқарли ва жонли ўтишини таъминлаш юзасидан зарур чоралар кўриши керак.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.
Оржоникидзе райони.

Бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинари

Яқинда Юқори Чирчиқ район партия комитети бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг бир кунлик семинарини ўтказди. Семинарга бошланғич партия ташкилотлари секретарларидан ташқари бошланғич комсомол ташкилотларининг секретарлари ва марксизм-ленинизм назариясини мустақил равишда ўрганувчи коммунистлар — ҳаммаси бўлиб 195 киши қатнашди.

Семинарда район партия комитети агитация ва пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари Мирзааҳмедов «Партия ва комсомол маорифи шохобчаларида ўқишни планлаштириш тўғрисида», шунингдек ўртоқ Тэн Э. «ўртоқ М. А. Сусловнинг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги тўғрисида Москва Советининг 1956 йил 6 ноябрдаги тантанали мажлисида қилган докладини ўрганиш методикаси ҳақида» район партия комитетининг секретари Ким «Социализм кучларининг марксизм-ленинизм принциплари асосида янада жипслашиши учун» темасида доклад қилдилар.

Бундан ташқари семинар қатнашчилари сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи республика жамияти область бўлимининг лектори ўртоқ Переплотчикнинг «Халқаро аҳвол ҳақида»ги лекциясини ҳам тингладилар.

З. ТАРНАНИ.

Ўрта Осиё Политехника институти химия-технология факультетининг лабораториялари доимо студентлар билан гавжум бўлади. Экспериментал қанд заводи учун алоҳида бино ажратилган. Бунда студентлар қанд тайёрлаш процесси билан танишадилар. **Суратда:** (ўнгдан чапга) аълочи студентлардан **М. М. Матинс ва Г. Л. Генкина** ўртоқлар ёғлар технологияси кафедрасининг лабораториясида практик машғулот олиб бормоқдалар.

О. Косиров фотоси.

Маданият хроникаси

Тошкент алоқа техникумида студентлар учун дам олиш уйи ташкил қилинди. Бу ерда студентлар шахмат-шашка ўйнайдилар, газета-журналларнинг янги сонлари билан танишадилар. Дам олиш уйи учун техникум дирекцияси телевизор сотиб олиб берди. Бундан ташқари бу ерда техникум ҳаваскорлари тўгарагининг концертлари, турли темаларда лекция ва суҳбатлар ҳам бўлиб туради. Техникум ҳаётини акс эттирувчи «Цвето-газета» ҳам мунтазам равишда чиқарилиб турибди.

С. ХАИТОВ.

☆ ☆ ☆

Чиноз район маданият бўлими район марказидан узоқ бўлган колхозларга кино химати кўрсатишни яхшиламоқда. Узоқ участкаларга юбориш учун алоҳида кўчма киноустановка ажратилди. Мазкур киноустановка райондаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «Қизил Октябрь», Ворошилов номли, Молотов номли колхозларда бўлди. Қишлоқ меҳнаткашларига «Қиз-йигит», «Максим Перепилица», «Ромео ва Жульетта», «Водида олишув» каби бадиий фильмлар кўрсатилди. Бадиий фильмлар олдидан қишлоқ хўжалигидаги ютуқларни пропаганда қилувчи кино журналлар ҳам намойиш қилинмоқда.

З. ҚУРТНАЗИРОВ.

☆ ☆ ☆

Яқинда область маданият Уйида район маданият уйлари директорларининг семинари бўлиб ўтди. Семинарда 6 та район маданият уйининг директори ёшлар фестивалига тайёргарлик юзасидан қилинаётган ишлар тўғрисида ҳисобот берди. Колхоз клубларини тартибга солиш, музика асбоблари ва ҳаваскорлар учун кийим сотиб олиш зарур эканлиги семинарда уқтириб ўтилди. Семинар қатнашчилари «Халқаро аҳвол тўғрисида» лекция тингладилар, Тошкент телевизор марказига экскурсияга бордилар.

В. МАКАГОН.

Қурилиш техникумида

Тошкент қурилиш техникумида ҳар хил тўгараклар иши яхши йўлга қўйилган. Студентларнинг назарий билимларини кенгайтиришга ёрдам берадиган техника янгиликлари, тарих, математика, физика тўгаракларида машғулотлар жонли ва қизиқарли ўтади.

Драма, торли оркестр, хор, физкультура ва спорт тўгаракларига студентлар актив иштирок этмоқдалар. Драма тўгараги ҳаваскорлари яқинда «Ёш юраклар» номли пьесани саҳнага қўйдилар. Ҳаваскор студентлар ролларни яхши ижро этдилар. Навоий номидаги опера ва балет театрининг хормейстери ўртоқ Коган раҳбарлигидаги хор коллективи янги йил байрамига бағишлаб янги қўшиқ ва ашулалар ўрганмоқда.

Физкультура ва спорт тўгарагининг волейбол, баскетбол, гимнастика, енгил атлетика, бокс, оғир атлетика (штанга), мотоцикл секцияларига 300 дан ортиқ студент қатнашиб, ўз спорт маҳоратларини оширмоқдалар. Шаҳардаги техникумлар биринчилиги учун спортнинг барча турлари бўйича ўтказилган мусобақада бу техникум спортчилари олдинги ўринда бордилар. Кўпгина студентлар «Строитель» кўнгилли спорт жамиятининг мукофотига сазовор бўлдилар.

О. ТИЛОВБЕРДИЕВ.

Намунали кутубхона

Крупская номли кутубхона ўз китобхонларига намунали хизмат кўрсатмоқда. Бу ерга САГУ, ТашМИ, Педагогика ва Политехника институтларининг студентлари тез-тез келиб турадилар. Улар кутубхонадан ўзлари истаган ҳар хил бадиий ва сиёсий китобларни, фан ва техника, қишлоқ хўжалигига оид адабиётларни олиб ўқийдилар.

Ўтган йили кутубхонанинг фақат 800 га яқин аъзоси бор эди. Бу йил эса уларнинг сони 1203 кишига етди.

Кутубхона ходимлари китобхонларнинг талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб, китоб фондини кўпайтириш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Шу йилнинг ўзида кутубхонага 1868 янги китоб келтирилди. Бу билан умумий китоб фонди 100 мингдан ошиб кетди.

Кутубхонанинг актив китобхонларидан Узпрофстройтрест инженери ўртоқ Борис Гризов шу кунгача 40 дан ортиқ, педагогика институтининг II курс студенти ўртоқ Подлетников 50 дан ортиқ, ишчи — 10 - синф ўқувчиси ўртоқ Юрий Балокиров 60 га яқин китоб ўқиди.

З. МУҲАМАДЖОНОВ.

СОВЕТ-ЧЕХОСЛОВАКИЯ ДЎСТЛИГИ ОЙЛИГИ

СССР ва Чехословакия халқлари дўстлиги абадий

Чехословак-Совет дўстлиги ойлиги халқларимиз ўртасидаги бузилмас ва абадий дўстликнинг катта намойишига айланди. Марксизм-ленинизм назариялари билан мустаҳкамланган бу дўстлик тенг ҳуқуқлилик, миллий мустақиллик ва халқлар ўртасидаги ҳамкорликни ҳурмат қилишга асосланган.

Мамлакатларимиз ўртасида кун сайин мустаҳкамланиб бораётган маданий алоқалар совет ва чехословак халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун ҳам хизмат қилмоқда. Чехословакия республикасидан бизнинг мамлакатимизга келаётган делегациялар сони йил сайин кўпаймоқда. Совет кишилари дўстона халқ вакилларини ўзларининг энг яқин биродарлари, азиз меҳмонларидек кутиб олмоқдалар.

Чехословакиядан келаётган дўстларимиз Ўзбекистонда ҳам бўладилар. Ўзбекистонга 1930 йилда келган биринчи чет эл делегацияси Чехословакиянинг ишчилар делегацияси эди. Унинг составида чехословак халқининг шонли фарзанди, ўлмас қаҳрамон Юлиус Фучик ҳам бор эди.

Кейинги йилларда Ўзбекистонга Чехословакиянинг 4 делегацияси келиб кетди. Бу делегациялар составида чехословак-совет дўстлиги союзининг ходимлари, маданият арбоблари, журналистлар ва ёғ санъатининг мутахассислари бор эди.

Ўзбеклар, барча совет кишилари сингари, ўз дўстларини қувонч билан кутиб олдилар ва уларни ўзбек халқининг ижодий меҳнати ва бой ҳаёти билан ҳар тарафлама таништирдилар.

Шу йилнинг август ойи охирларида Чехословакия республикасининг матбуот ходимлари делегацияси меҳмон бўлиб келди. Делегация аъзолари Тошкент тўқимачилик комбинати, Ўрта Осиё машина-синов станцияси, Фарҳод ГЭС иншооти ва металлурглар шаҳри — Бекободда бўлдилар.

Делегация раҳбари, Чехословакия коммунистик партияси марказий органи «Руде право» газетаси редакторининг ўринбосари ўртоқ В. Долейший бизнинг республикамиздан олган таассуротлари тўғрисида шундай деди:

— Биз Ўрта Осиёда, бундан чорак аср илгари ўзимизнинг Юлиус Фучик бўлган жойларни кўрдик. Делегация аъзолари қувонч билан қайд қиладиларки, ана шу ўтган вақт ичида Ўзбекистонда катта ўзгаришлар юз берган, у илғор республикага айланган. Юлиус Фучик ўша пайтда бу ерда ҳукм сурган феодал қолдиқлар, шу жумладан бу қолдиқларга қарши ўзбек хотин-қизларининг кураши, шунингдек Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида йирик ирригация хўжалигини барпо қилиш асоси қўйилгани тўғрисида ёзган эди. Биз бу соҳада жуда катта ишлар қилинганини кўрдик: ҳозир минглаб ўзбек хотин-қизлари раҳбарлик лавозимларида ишламоқда. Ирригациянинг ривожланишига келганда шуни айтиш керакки, қудратли электростанциялар, дамбалар, сув омборлари қурилган. Республикада каналлар ғоят кенг тармоқ ёйган. Биз республика саноатининг тез суръатлар билан ривожланаётганини кўрдик. Булар бизни бениҳоя қизиқтирди.

Совет халқи вакилларини ҳам Чехословакияда зўр самимият билан кутиб олмоқдалар. Чехословакияга Ўзбекистон ССРдан Ё. Насриддинова, М. Ашрафий ва бошқа ўртоқлар бориб келдилар. Ўртоқ Насриддинова Чехословакиядан қайтиб келгандан кейин Тошкент ва Самарқанд жамоатчилиги йиғилишларида қардош халқнинг янги ҳаёт қуришдаги катта ғалабаларини ва Чехословакия меҳнаткашларининг совет халқига бўлган самимий, дўстона муносабатларини гапириб берди.

Адабиёт ва санъат асарларини айирбошлаш ҳам дўстлик алоқаларини кенгайтиришнинг воситаларидан биридир. Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон Жамияти чехословак-совет дўстлиги союзи билан доимий алоқа ўрнатган. Бизнинг жамиятларимиз ўртасида маданий ашёлар айирбошлаш мавжуд. 1955-56 йилларда Чехословакиядан 1700 га яқин китоб, фотовиставка, журнал ва турли репродукция олинди. Навоий номидаги давлат кутубхонасига Чехословакиядан ўнлаб номда китоб ва газета келиб турибди. Бу адабиётлар халқимизга ўз дўстларининг бой ҳаёти ва меҳнатини ҳар томонлама билиб туришга ёрдам бермоқда. Шу йилнинг сентябрида санъат музейида Чехословакия тасвирий санъати виставкаси очилди. Унга машҳур чехословак рассомларининг 55 асари қўйилди. Халқ ҳаёти ва гўзал табиат манзаралари тасвирланган бу асарларни минглаб кишилар қизиқиб томоша қилди.

Юлиус Фучик, Мария Пуйманова, Иржи Марека, Ярослав Гашак ва бошқа кўпгина чехословак ёзувчиларининг асарлари ўзбек тилида нашр этилган. Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрида машҳур чехословак композитори Сметананинг «Столиган қайлиқ» операси муваффақият билан қўйилди. Чех классик музикасининг намоёндаси Дворжак асарлари ҳам Ўзбекистонда машҳур.

Ўзбекистондан ҳам Чехословакияга маданий ашёлар жўнатилмоқда. Булар ичида «Ўзбек халқи театри» (Ҳамза номидаги ўзбек академик театри тўғрисида), «Тошкент шаҳрининг кўринишлари», «Бу ерда темир йўл транспорти инженерлари етиштирилади» (институт тўғрисида) сингари фото суратлар, «Совет Ўзбекистонининг халқ наққошлик санъати» альбоми, граммпластинкалар, китоблар, ноталар ва бошқа нарсалар бор.

Ўзбек ёзувчиларининг асарлари чех ва словак тилларига таржима қилинмоқда. Булар орасида ўзбек адиби Ойбекнинг «Навоий» ва «Қутлуғ қон» романларини кўриш мумкин. Чехословакия кинотеатрларида «Амирликнинг емирилиши» кино фильми муваффақият билан намойиш қилинмоқда.

Совет ва чехословак халқлари ўртасидаги дўстлик тобора мустаҳкамланмоқда. Бу дўстлик ажойиб самаралар бермоқда.

Мамлакатимизда муваффақият билан давом этаётган ойлик кунларида чехословакиялик дўстларимизга социализмнинг қудратли биносини қуришда янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Т. ЖЎРАЕВ,
Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон Жамияти правлениесининг раиси.

МИРЗАЧЎЛНИ ЎЗЛАШТИРИШ—УМУМХАЛҚ ИШИ

Пухта ва мукаммал проектлар тайёрлаб берамиз

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Пахта етиштиришни кўпайтириш учун Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССР даги Мирзачўлнинг қўриқ ерларини суғориш ва ўзлаштириш тўғрисида» деб чиқарган тарихий қарори Ўзбекистон давлат проектлаш институти коллективи томонидан зўр қувонч билан кутиб олинди. Бу қарор партия ва ҳукуматнинг пахтачиликни ривожлантириш ва пахтакорларнинг моддий ҳамда маданий турмуш даражасини янада ошириш соҳасида қўйилган катта қадам бўлди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг қарорига биноан институтимиз коллективи зиммасига катта вазифалар юклатилди. Маълумки, Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Министрлар Советининг қарорида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорини амалга ошириш юзасидан конкрет тадбир ва чоралар белгилаб берилган. Бизнинг коллектив Мирзачўлда қуриладиган уй-жой, маданий-маиший муассаса бинолари ва иншоотларни проектлар билан таъминлашга даъват этилгандир. У ерда қуриладиган уй-жой, ётоқхона, клуб, мактаб, болалар уйи ва болалар боғчалари, касалхона ва ҳаммомлар, сув таъминоти шохобчалари, канализация ва электр таъминоти тармоқлари биз ишлаган проектлар асосида қурилади.

Институт коллективи бу вазифани ғоят масъулиятли ва шарафли вазифа деб билмоқда. Бу галги иш коллективимиз учун жуда катта синов бўлади. Чунки институт барпо қилинганидан бери бундай катта ҳажмдаги иш бажарилмаган эди. 300 минг гектар ерда бунёдга келтириладиган колхоз ва совхозларни, қишлоқларни, уларда қуриладиган кўп сонли уй-жой, маданий-маиший муассасалар ва бошқа объектларни планлаштириш осон иш эмас. Мана шу қийин ишни тез ва муваффақиятли бажариш мақсадида биз турли профилдаги етакчи мутахассис проектчилардан иборат катта бир группа ташкил этдик. Бу группа Мирзачўл учун ишланадиган проектларни тузиш вақтида юзага чиқадиган барча муҳим проблемаларни ҳал қилади.

Мирзачўл ерларини ўзлаштириш билан боғлиқ бўлган умумий масалаларни институтнинг махсус проектчилар группаси республикадаги бошқа ташкилотлар билан биргаликда амалий ҳал қилмоқда. Ҳозирги пайтда бу группа бўлажак Мирзачўл областининг маркази — Ленин шаҳрининг генерал планини ишлаб чиқишга ҳамда шу шаҳарда қуриладиган уй-жой, мактаб, касалхона ва бошқа биноларнинг типовой проектини ишлашга киришди.

Ленин шаҳрининг генерал плани шаҳарларни ва аҳоли яшайдиган пунктларни планировка қилиш соҳасида Совет Иттифоқида ва чет элларда эришилган энг сўнгги ютуқларни ҳисобга олган ҳолда ишланмоқда. Шаҳарнинг умумий сатҳи 2 минг квадрат километрга яқин бўлади. Шаҳар ичида 240 гектар, шаҳар ташқарисида эса 800 гектарга яқин ер кўкаламзор қилинади ва дарахт ўтқазилади. Бу шаҳар Урсатьевск ва 58-разъезд станциялари ўртасида қурилади. Узун ва катта канал ёқасига жойлашадиган бу шаҳар проект авторлари Т. Калиновский, И. Мерпорт, Н. Вараксина ва Р. Вейсман ўртоқларнинг фикрича, кўкаламзор массивлар билан ўралади. Айниқса шамол келадиган томонга кўп дарахт ўтқазилади.

Шаҳарнинг аҳоли яшайдиган районлари ҳам саноат районларидан қалин дарахтзорлар билан чегараланади. Каналнинг ҳар икки томонида декоратив дарахтлар, гуллар ўтқазилган ва чим ётқизилган истироҳат жойлари — бир қанча парк ва жуда кўп ҳиёбонлар, скверлар бунёдга келтирилади.

Ленин шаҳри кўкаламзор ва боғлар шаҳри бўлади. Бу шаҳарда транспорт қатнайдиган магистраль кўчалар қулай қилиб тақсимланган аҳоли яшайдиган районлар бўлади. Бу ерда яшовчиларнинг турмуш кечириши учун максимал даражада ҳамма қулайликлар яратилган бўлади. Саноат корхоналарининг узоқда жойлашганлиги туфайли шовқин кам бўлади.

Турли магазинларнинг кўплиги, ташкилотлар ва шаҳар аҳолисининг энг зарур талабларини қондирувчи турли муассасаларнинг яқин жойлашганлиги, салқин, кўркам ва шинам истироҳат боғлари, кинотеатр ва бошқа маданият ўчоқларининг мавжудлиги Мирзачўлда яшовчилар учун жуда катта қулайликлар туғдиради. Районларни мана шундай планировка қилиш шаҳар қурилиши соҳасида кейинги вақтларда кенг қўлланилаётган энг илғор усулдир.

Шаҳарнинг генерал плани янги шаҳар ташкил этишда эътиборга олинадиган ҳамма факторларни ҳисобга олиниб, чуқур иқтисодий анализ қилинган ҳолда ишлаб чиқилмоқда. Саноати юқори даражада тараққий этган ва шаҳар транспорти, радиолаштириш, телеведение соҳаларида фан ва техниканинг энг сўнгги ва энг илғор ютуқлари жорий қилинадиган янги шаҳарда 100 мингдан кўп киши яшайди. Унинг кварталлари маҳаллий шароит назарда тутилган ҳолда тузилган типовой проектлар асосида қурилади. Бундай проектларни проект бош архитектори И. Мерпорт, архитектура кандидати А. Абдурасулев, бош инженер Н. Воинов, инженерлардан Мансуров, Е. Малаева ва бошқа ўртоқлардан иборат махсус бригада ишлаб чиқаётир. Уй-жойларнинг типовой проекти турли ташкилот ва гражданларнинг ҳамма талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда тайёрланаётир. Булар асосан бир, икки, уч ва тўрт қаватли бинолар бўлиб, улар икки, уч, тўрт ва ундан кўп квартирадан иборат бўлади.

Ишлаб чиқилаётган проектларда квартиралар планировкаси мавжуд проектлардагига қараганда анча яхшиланади. Институтимиз Бутуниттифоқ конкурсига тақдим қилган уй-жойлар проекти учун иккита Бутуниттифоқ мукофотини олишга сазовор бўлган эди. Мирзачўлда қуриладиган уй-жойлар ана шу проектлар асосида қурилади.

Шунингдек, институтимиз коллективи индивидуал қурувчилар учун бир ва икки қаватли уй-жой бинолари проектини ҳам тайёрламоқда. Бу проектда ҳар бир уйда каттагина ҳовли бўлиши кўзда тутилади. Бу проектлар бўйича қуриладиган уйларда яшовчилар учун ҳамма қулайликлар мавжуд бўлади.

Тайёрлаётган проектларимизнинг афзаллиги яна шундаки, уларда индустриал методлар асосида қуриш, маҳаллий бинокорлик материалларидан кенг фойдаланиш каби масалалар кўзда тутилган. Жумладан, кўп проектларда гипсдан ва керамзитдан ясалган панеллар қўлланиш кўзда тутилади. Бу эса қурилишни тез суръат билан олиб бориш ва кўплаб давлат маблағини иқтисод қилиш имкониятини беради. Ҳовлига қуриладиган хўжалик биноларини жойлаштириш ва ҳовлини безаш ҳам проектчиларимиз эътиборидан четда қолмайди.

Биз ишлайдиган ҳамма проектларда республикадаги уй-жой ва жамоат биноларида қўлланиб, яхши баҳо олган архитектура безакларидан фойдаланилади. Бу ўринда биз бинонинг замонавий, содда ва гўзал, яшашга қулай ҳамда арзон бўлишига катта эътибор берамиз.

Мирзачўлда янги ўзлаштирилаётган ерлар учун тайёрланаётган проектларни тез ва муваффақиятли битказиш бутун коллективимизнинг диққат марказида турибди. Бутун жамоатчилик бу ишни контроль қилиб бормоқда, проектчи ва архитекторларга яқиндан ёрдам бермоқда. Бизнинг фикри-зикримиз чўлни обод қилиш учун бораётган минглаб ватанпарвар бинокорларнинг қўлини тутиб қолмаслик — уларга проект ва смета ҳужжатларини муддатидан олдин етказиб бериб туришдир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Олий Совети Президиумининг ишчиларга, колхозчиларга, қурувчи мутахассисларга, сув хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият ходимларига, Ўзбекистон ССРнинг барча меҳнаткашларига, совет ёшларига қарата яқинда чиқарган Мурожаатида проектлаш ҳамда илмий текшириш институтларининг ходимларини Мирзачўлни ўзлаштириш ишларини ўз вақтида юқори сифатли проектлар билан таъминлаш, қурилиш ва ерларни ўзлаштиришнинг энг муҳим проблемаларини, фан, техника ҳамда илғор тажрибанинг энг янги муваффақиятлари базасида илмий жиҳатдан асослаб ҳал қилиб бериш учун ўз билим ва ғайратларини сарфлашга чақирилган. Мурожаатда юқоридаги вазифалар лабораторияларда ва проектлаш кабинетларида эмас, балки Мирзачўлнинг ўзида ҳал бўлади, деб кўрсатилган. Партия ва ҳукуматимизнинг бу кўрсатмасига амал қилган ҳолда институтимиз ўзининг энг яхши кадрларидан бир нечасини бўлажак шаҳарнинг сув билан таъминлайдиган манбаларини ўрганиш ва канализация проектларини ишлаш учун Мирзачўлга жўнатди. Шунингдек, институт ходимларининг бир группаси шаҳарни ва район марказларини электр қуввати билан таъминлаш масалаларини аниқ проектлаштириш учун шаҳар ва район марказлари қуриладиган жойда ишламоқдалар.

Шаҳарнинг генерал плани проекти ҳамда типовой проектларни тайёрлаш иши ҳали тугалланмаган бўлса ҳам институт республикадаги бир қанча ташкилотларнинг Мирзачўлда қурилиш ишларини бошлаб юборганларини ҳисобга олиб, улар ишини сусайтирмаслик мақсадида биринчи навбатдаги зарур материалларни юбориб турибди. Бундан ташқари институт ходимлари бўлажак шаҳар территориясида бошланган қурилиш участкаларида автор назоратини ўрнатдилар. Проект авторлари ўз идеалларини амалга ошираётган бинокорлар билан биргалашиб, қурилиш участкасининг ўзида бинокорларга ёрдам бермоқдалар, кўпинча ўз проектларига муҳим тузатишлар киритмоқдалар. Бу ўринда проектчилардан Вараксин, Мерпорт, Абдурасулев ўртоқларнинг бу соҳадаги ташаббусларини алоҳида кўрсатиб ўтиш лозим.

Институт коллективи шу пайтгача ўз зиммасига юклатилган масъулиятли вазифаларни муваффақият билан бажариб келган эди. Эндиликда олдимизда жуда катта ва масъулиятли вазифа турган экан, уни ҳам шараф билан бажаришимизга шубҳа йўқ. Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар бор. Кўп сонли ва юқори малакали ишчан кадрларга эга бўлган коллективимиз бу катта синовдан ғалаба билан чиқади. Биз Мирзачўлни обод шаҳар ва қишлоқларга айлантирувчи азаматларга пухта ва қуришга қулай проектларни тез-тез етказиб бериб турамиз!

З. КАЛОНОВ,
«Узгоспроект» институтининг директори.

Совет демократияси амалда

ДЕПУТАТЛАР ҲИСОБОТ БЕРМОҚДАЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, медицина фанлари доктори профессор О. Н. Павлова ва Тошкент шаҳар Советининг депутати А. И. Цибизова Октябрь район 111-мактаб биносида ўз сайловчилари билан учрашиб, депутатлик фаолиятлари юзасидан ҳисобот бердилар.

Ўртоқ Павлова учрашувга йиғилган 150 га яқин сайловчиларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1955 йил март ойидан то шу кунгача совет демократиясини янада ривожлантиришга қаратилган бир қатор тадбирларни белгилаб чиққани, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида КПСС XX съезди томонидан қўйилган вазифаларни бажаришда маҳаллий ҳокимият органлари ва депутатларнинг ролини ошириш соҳасида бир қатор масалаларни кўриб чиққани тўғрисида батафсил сўзлаб берди. Депутатлар сайловчилар наказларини бажариш йўлида қилган ишлари ва бу соҳада айрим натижаларга эришилгани ҳақида сўзладилар.

Учрашувда сўзга чиққан 9 киши ҳамма сайловчиларнинг фикрини ифодалаб, ўз депутатлари ҳоммом ва почта бўлими қуриш, Ҳуррият кўчасига асфальт ётқизиш, 111-мактабни политехника таълимига оид асбоб-ускуналар билан таъмин этишда ва аҳолининг бошқа маданий-маиший эҳтиёжларини қондиришда катта ёрдам кўрсатганликларини алоҳида қайд этиб ўтдилар.

Сайловчилар учрашувдан ниҳоятда мамнун бўлиб, ўз депутатларига Табиат музейидан Ленин номли колхозга қатнайдиган автомашиналар сонини кўпайтириш, янги мактаб қуриш, Калковуз ариғини тозалаш, Ингичка, Қатортол-Сберкасса проездларига водопровод ўтказиш ва шунга ўхшаш бир қанча наказларни бердилар. Депутатлар бу наказларни ҳам амалга ошириш соҳасида қўлларидан келган хизматни аямасликка ваъда бердилар.

САЙЛОВЧИЛАР ТАЛАБИ БАЖАРИЛДИ

Киров районининг меҳнаткашлари маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайлов кампанияси даврида ва ундан кейин ўз депутатлари билан учрашганларида, районни ободонлаштириш соҳасида 83 наказ берган эдилар. Шаҳар ва район Советларининг депутатлари берилган наказларнинг деярли кўпчилигини амалга оширдилар. Бу тўғрида шаҳар Советининг депутати Бородинец ва район Советининг депутати Исомутдинов ўртоқлар 7 декабрда бўлиб ўтган учрашувда ўз сайловчиларига сўзлаб бердилар.

Меҳнаткашларнинг бевосита иштироки ва маҳаллий Совет органларининг ёрдами билан бу йил районни ободонлаштириш соҳасида кўзга кўринарли ишлар қилинди. Район территориясида 23 минг дарахт ва бута кўчатлари, 145 минг ҳар хил гуллар ўқазилди. 69 минг квадрат метр ҳажмдаги йўл ва тротуарларга асфальт ётқизилди, 26 минг квадрат метр йўлга шағал тўкилди. Лугина, Гвардия полковниги Хўжаев, Чемпион каби районлардаги катта кўчалар кенгайтирилиб асфальтланди, ободонлаштирилди.

Меҳнаткашларда маиший ва маданий хизмат кўрсатишни яхшилашга ҳам эътибор берилди. Сайловчиларнинг наказлари асосида Чимкент тракти ва Полиграфическая кўчаларида ҳар бири 50 ўринли 2 та ошхона қурилди ва фойдаланишга топширилди. Савдо тармоқларининг иши анча яхшиланди. Шу сабабли ҳам 10 ойлик товар оборот плани 106 процент миқдорида бажарилди. Икки залли 600 томошабинга мўлжалланган кинотеатр биносини қуришга киришилди.

ЯНГИ НАКАЗЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати О. Шоисматова ва шаҳар Советининг депутати О. Тошхўжаев ўртоқларнинг депутатлик фаолиятлари юзасидан 25-агитпунктда уюштирилган учрашув сайловчиларнинг актив иштирокида ўтди.

Учрашувга келган 296 сайловчи ўз депутатларининг берилган наказларни бажариш соҳасида қилган ишлари юзасидан ҳисоботларини кенг муҳокама қилдилар.

Сайловчи ўртоқ Иноғамов депутат О. Шоисматова ва О. Тошхўжаев ўртоқлар сайловчиларнинг ариза ва шикоятларига зийраклик билан қулоқ солганликлари, наказларни бажариш йўлида жонкуярлик қилганликлари ҳақида гапирди. Сўзга чиққан нотиқлардан Муҳамаджонов, Ҳожимуҳамедов ўртоқлар Қувирариқ маҳалласини ободонлаштиришга етарли эътибор берилмаётгани тўғрисида гапириб, депутатларнинг эътиборини шу масалага жалб этдилар. Сайловчилар Туркшелк тупигига тротуар қилиш, маҳалла аҳолисини водопровод суви билан таъминлашни яхшилаш, телефон келтириш, болалар боғчаси ва яслиси, янги мактаб қуриш зарур эканлигини уқтириб ўтдилар. Депутатлар сайловчилардан тушган 10 дан ортиқ янги наказларни тегишли совет ташкилотлари олдига қўйиб, уларни ҳам бажаришда ёрдам беражакларини айтдилар.

Пахтадан мўл ҳосил оламан десанг, ерингни кузда шудгор қилиб қўй!

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Ерларни тез ва сифатли шудгор қилайлик

Республикамизда пахта тайёрлаш давлат планининг бажарилганлиги, шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг республикамиз меҳнаткашларига юборган табриги, Ўзбекистон ССРнинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги ҳар бир кишини чексиз қувонтирди. Пахтакорларимиз, механизаторлар бу муваффақиятларга ўтган йилнинг кузидан бошлаб қилинган меҳнат туфайли эришдилар. 1955 йилнинг кузида жуда кўп колхозлар ва совхозлар асосий пахта майдонларини шудгор қилиб олишга муваффақ бўлиб, кўкламда чигит экишни қисқа вақт ичида, сифатли ўтказдилар.

Бу йилги тажриба шуни кўрсатадики, агар ер ўз вақтида, етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғит солиниб юқори сифатли шудгор қилиб қўйилса, чигит экиш давридаги ишлар бирмунча осонлашади ва ғўзанинг ривожи яхши бўлиб, пахта эрта пишади. Агротехниканинг ана шу қоидасига тўла амал қилаётган Орджоникидзе райони, Ўртасарой районидаги кўпгина колхозлар, Мирзачўлдаги 2-МТС хизмат қилаётган колхозлар бу йил ҳам шудгор ишларини ҳосилни йиғиб-териб олиш билан боғлаб олиб бормоқдалар. Бу район ва колхозларда бир дала ғўзапоядан тозаланаётган бўлса, иккинчи пайкалда ер шудгор қилинмоқда, учинчи пайкалда эса ҳосилнинг қолган қисми жадаллик билан йиғиб-териб олинаётир.

Лекин бир қанча колхоз ва совхозларда ғанимат кунлардан тўла ва унумли фойдаланишга етарли аҳамият берилмаётир. Чиноз райони бутун мавсум давомида пахта тайёрлашда орқада қолиб келганидек, ерларни шудгор қилишда ҳам орқада қолиб келмоқда. 5 декабргача 20,5 процент ер ғўзапоядан тозаланипти, холос. Шундан 13,7 проценти шудгор қилинипти. Ваҳоланки бу районда кўпроқ ерда ғўзапоя юлиш, ерларни шудгор қилиш учун барча имконият бор. Район ва МТС раҳбарлари, колхозларнинг раислари ишни конвейер усулда ташкил этишга етарли аҳамият бермаётирлар. Натижада ғўзапоя юлиниб олинган айрим далаларда ер шудгор қилинмаётир. Колхозлар давлат томонидан берилган ва шудгор олдидан ерга солиниши зарур бўлган минерал ўғитларни ташиб олишни кечиктириб юбормоқдалар.

Ерни ғўзапоядан тозалаш ва шудгорлаш ишлари Сирдарё район МТСларида ҳам талабга тўла жавоб бермайди. Афтидан бу район пахтакорлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажаргандан кейин мағрурланиб кетган бўлсалар керак. МТС раҳбарлари тракторларни колхозларга юбориш билан иш битди, деб ўйлаб, уларнинг кечаси ва кундузи ишлашини таъминлаш учун зарур тадбирларни амалга оширмаётирлар. Баъзи бир тракторлар сифатсиз ремонт қилинганлиги туфайли, кўп вақт тўхтаб қолади. Ремонт устахоналари далада ишлаётган тракторларнинг шу жойнинг ўзида тузатиб бериш даражасида ташкил этилмаган.

Ҳозирги кунда дала ишларини шундай ташкил этиш керакки, қолган ҳосил ҳам тез йиғиб-териб олинсин ва далалар кетма-кет ғўзапоядан тозалансин. Тайёр қилинган ерларни пешма-пеш ўғитланиб, шудгорни ҳар тарафлама кучайтириб юбориш механизаторларнинг ҳозирги пайтдаги жанговар вазифаларидир.

Эргаш Турсунов Орджоникидзе районидаги Киров номли колхозда 25 йилдан бери бригада бошлиғи бўлиб ишлайди. Шу ўтган чорак аср давомида унинг бригадаси пахтачиликни ривожлантиришда жуда катта муваффақиятларга эришди. Бригада аъзолари бу йил 55 гектар ернинг ҳар гектаридан 43 центнердан пахта топширдилар. **Суратда:** бригада бошлиғи **Э. Турсунов.**

Ҳ. Хайитмуҳамедов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Чиноз районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ Ҳайдар Эсонов бошлиқ бригада аъзолари агротехниканинг янги усулини қўлланиб пахта ҳосилини оширишда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Улар 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта йиғиб олдилар. **Суратда:** бригада бошлиғи ўртоқ **Ҳ. Эсонов.**

М. Устабобоев фотоси.

Колхозимиз қолоқликдан чиқди

Неча йиллардан бери қолоқ ва камқувват ҳисобланиб келган «Красний Восток» колхози бу йил қолоқликдан чиқиб олди ва колхозчиларимиз республикамизда 3 миллион тонна пахта етказиб бериш учун курашда ўз ҳиссаларини қўшдилар.

1954 йилгача колхозимизда ҳар гектар ердан олинган ҳосил 16 центнердан ошмади, даромад ҳам кам эди. Колхозда меҳнат интизомининг бўшашиб кетганлиги, агротехника тадбирлари тўла ва тўғри амалга оширилмаганлиги, ирригация-мелиорация тадбирлари ва шу каби муҳим агротехника қоидалари бузилганлиги натижасида колхоз қолоқ бўлиб қолган эди. Колхоз раҳбарлигининг тез-тез ўзгартириб турилиши ҳам ишга салбий таъсир кўрсатарди.

1955 йилда колхозга ҳар тарафлама берилган ёрдам, механизациядан тўла фойдаланганимиз туфайли, шу билан бирга колхозчиларнинг зўр ғайрат кўрсатиб ишлаганлари натижасида иш юришиб кетди. Ерларнинг структурасини яхшилаш мақсадида ирригация-мелиорация тармоқлари тартибга келтирилди. Биз ўтган йили ва бу йил агротехниканинг янги усулларидан кенг фойдаландик. Бултур гектаридан 18 центнердан ҳосил олинди, пахта тайёрлаш плани ошириб бажарилди. Бу, бизнинг дастлабки ютуғимиз эди. Шундан кейин ҳар бир киши бизнинг ерларда ҳам мўл ҳосил етиштириш мумкинлигига ишонч ҳосил қилди ва ғайрат билан ишлай бошлади.

Бу йил колхозчиларимиз мўл ҳосил етиштиришга қаттиқ ишонган ҳолда, хўжаликни қолоқликдан узил-кесил чиқариб олиш учун астойдил ҳаракат қилдилар ва кўзлаган мақсадларига эриша олдилар. Ўтган йили 18 центнердан пахта топширган эдик, бу йил эса ҳар гектар ердан 24 центнердан пахта йиғиб олдик. Айрим бригадаларда олинган ҳосил бундан ҳам юқори бўлди. Низомиддин Исақулов, Нажмиддин Эркабоев, Тошбой Анорқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда 24 центнер ўрнига 30 центнердан, Маҳкам Ҳамроев, Гулхон Усмонов ўртоқлар бошлиқ звеноларда 39-40 центнердан ҳосил олинди.

Бу йил пахтадан мўл ҳосил олишда барча ерларнинг ўтган йили кузда ўғитлаб шудгор қилиб қўйилгани, экиш ишларининг қисқа вақтда, сифатли ўтказилганлиги катта ёрдам берди. 680 гектар ердаги ғўзанинг икки томонлама культивация қилиниши ҳал қилувчи роль ўйнади. Мўл ҳосил етиштиришимизда бизга 1-МТС механизаторлари жуда катта ёрдам бердилар. Ғўза белгиланган муддатларда парвариш қилиб борилди.

Колхозимизда 100 гектар шартли суғориладиган ер бор. Бу майдонлардан олинаётган ҳосил оз. Шунинг учун бу, умумий юксалишимизга ҳозирча тўсиқ бўлиб турипти. Агар сувли ерлардан 30 центнердан ҳосил олган бўлсак, баҳорикор ерлардан 15 центнердан ҳосил етиштирдик. Биз пахта майдонларини суғориладиган ерлар ҳисобига янада кенгайтириш мақсадида бу йил 70 гектар янги ерни ўзлаштирмоқдамиз.

Пахтачилик билан бир қаторда бу йил хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам бирмунча ривожлантирилди. Биргина узумдан 600 минг сўм даромад олдик. Пахтадан ва бошқа соҳалардан катта даромад олганимиз туфайли колхозчиларнинг меҳнат кунларига 15 сўмдан пул, 2,5 килограммдан дон тақсимлаб беришни мўлжалламоқдамиз.

Республикамизда пахта тайёрлаш планининг шараф билан бажарилгани тўғрисидаги хушхабарни эшитиб, бу ишга муносиб ҳисса қўшганликлари учун колхозчиларимиз ғоят хурсанд бўлмоқдалар.

А. НОСИРОВ,
Гулистон районидаги «Красний Восток» колхозининг раиси.

Кампир ҳақ гапни айтди

Шу кунларда колхозларга борсангиз, бир далада колхозчилар кўсак тераётган бўлса, иккинчи далада машиналар ёрдами билан ғўзапоя юлинаётганлигини, ундан нарироқдаги пайкалда занжирли тракторлар ерни шудгор қилаётганлигини кўрасиз.

Биз қишлоқдан чиқиб кечагина ҳайдаб қўйилган дала бўйлаб бормоқдамиз. Бир группа колхозчилар қўшни далада кўрак теришмоқда эди. Бригада бошлиғи Қўчқор ака Маҳкамбоев ҳам колхозчилар билан биргаликда кўрак териб юрипти. Биз «ҳорма, бор бўл» қилишгач, Қўчқор ака билан сўрашдик.

— «Ёш келса ишга, қари келса ошга» деганларидек, бизга ҳам этак беринг, кўсак терамиз, — дедик. Шунда нарироқда кўсак териб юрган бир кампир бизга сўз қотди:

— Ўғлим, сиз айтган мақол эндиликда эскириб қолди. Ҳозирги пайтда ёш келса ҳам, қари келса ҳам пахта терса, ёмон бўлмайди. Негаки, бу пахта ҳаммамизнинг — ёшнинг ҳам, кексанинг ҳам бойлиги. Ахир, уч миллион тонна пахта берамиз деб айтилганда, ёшлар ҳам, кексалар ҳам «бажарамиз» деб аҳд қилишган эди-да...

Кампирнинг сўзи бизни қувонтирди. У 67 ёшга кирган бўлса ҳам, бировнинг айтишини кутиб ўтирмай, далага чиқиб кўпчилик қатори ёз бўйи пахта терипти. Шунинг учун фақат бу бригада аъзолари эмас, барча колхозчилар ҳам Зийнат буви Холмирзаевани чин кўнгилдан ҳурмат қилишади. Зийнат буви фахрий аъзо бўлган бригада пландаги 30 центнер ўрнига шу кунгача 35 центнердан пахта йиғиб олди. Бригада аъзолари ҳосилни йиғиб-териб олиш ишларини кузги шудгор билан боғлаб олиб бормоқдалар.

Р. ҒАФУРОВ,
Верхне-волинск район, «Қизил Октябрь» колхози.

Кузги шудгор ишлари суръатини кескин кучайтириш керак

КПСС XX съезди қарорларини амалга ошириш учун астойдил курашган областимиз пахтакорлари бу йил пахтачиликни ривожлантиришда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Қишлоқ хўжалик мутахассислари, МТС раҳбарлари, юзлаб бригада ва звенолар, сув хўжалигининг ходимлари, азамат колхозчилар мўл ҳосил етиштириш учун ҳалол ва фидокорона меҳнат қилдилар. Пахтакорларимиз қўлга киритган бу ютуқлар қувонарлидир, бу ютуқлар келгуси йилда пахтадан янада мўл ҳосил етиштириш учун катта-катта ишлар қилишга янада илҳомлантиради.

Ҳозирги вақтда колхозчиларнинг асосий эътибори далада қолган ҳосилнинг сўнгги граммигача сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишга ва шудгорлаш ишларини кенг кўламда қизитиб юборишга қаратилиши лозим. Шудгорнинг ўз вақтида сифатли ва агротехника муддатларида ўтказилиши кўп жиҳатдан МТС ларда ишнинг ташкил қилинишига боғлиқдир. Областимиздаги МТСлар шудгорлаш ишларини тез суръатлар билан кучайтириб юбориш учун қандай тадбирларни амалга оширмоқдалар? Шуни айтиш керакки, бир қатор МТСлар кузги ва қишки агротехника тадбирларини муваффақият билан амалга оширишда колхозлар билан мустаҳкам ҳамкорликда ишлаб, шудгорлаш суръатини кун сайин кучайтиришга ёрдам бермоқдалар. Қорасув ҳамда 1 ва 2-Қуйи Чирчиқ МТСлари шулар жумласидандир. Бу МТСларда машиналар яхши ремонт қилинган. Шунингдек ишнинг сифати устидан контроллик кучайтирилган. Натижада бу МТСлар ҳозирга қадар планда белгиланган шудгорлаш ишини 100 процентга етказиб бажардилар.

Аммо шуни айтиш керакки, ҳали кўпгина район ва МТСлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари шудгорлаш ишларини бутун чоралар билан қизитиб юбормаётирлар. Масалан, Бўка районидаги 1-МТС (директори Живодоров, бош агроном Кузнецов ўртоқлар)ни олайлик. Бу МТС 30 ноябргача 9800 гектар ерни шудгор қилиши лозим эди. Амалда эса энди 2800 гектар майдон шудгор қилинган. Худди шунингдек суғориладиган ерлардан 7600 гектар майдон шудгор қилиниши лозим бўлса, шундан 800 гектар ер шудгор қилинган, холос. Кўриниб турибдики, МТС раҳбарлари мўл ҳосил гарови бўлган шудгорлаш ишларининг ўз вақтида сифатли ўтказилишига ўтакетган даражада масъулиятсизлик билан қарамоқдалар. Улар тракторларнинг бир меёрда ва унумли ишлаши учун ғамхўрлик қилмаётирлар. Бунинг натижасида ишга яроқли бўлган кўпгина тракторлар бекор туриб қолмоқда. Масалан, шу йилнинг 25 ноябрида С-80, ДТ маркали ремонтдан чиққан 33 тракторнинг 17 таси ҳар хил сабабларга кўра ишлатилмади. Агарда бу тракторлардан фойдаланилганида эди, уларнинг ҳар бири билан кунига 8-10 гектардан ер ҳайдалган бўларди. Бу факт шуни кўрсатадики, МТС директори ва партия ташкилотининг секретари тракторларнинг тўхтовсиз ишлашини таъминламаганлар. Шунинг учун ҳам тракторларнинг бекор туриб қолиши каби ярамас ҳоллар тез-тез рўй бериб туради. МТСда юқоридаги камчиликларнинг рўй беришига олиб келган асосий сабаблардан бири шуки, МТС диспетчери ҳар куни қанча ер ҳайдалаётгани, тракторчилар қандай ишлаётганини, ким нима иш билан шуғулланаётганини ҳисобга олиб бормайди. Контролликнинг йўқлиги тракторчиларнинг ўз ишига бўлган масъулиятининг бўшашиб кетишига сабаб бўлмоқда, иш унуми кундан-кунга пасаймоқда. МТСда ҳалигача тракторларнинг икки сменага бўлиниб ишлаши ташкил этилмаган.

Лекин шудгорлаш ишларининг бундай суст бораётганлигига асосий сабаб қилиб МТСларнигина кўрсатиш тўғри эмас. Кўпгина колхоз раҳбарлари МТСлар томонидан юборилаётган тракторлардан тўғри ва унумли фойдаланмаётирлар. Тракторчиларнинг ишлаши учун қулай шароит яратиб беришга эътибор бермаётирлар.

Ўртоқ Ғозиев директорлик қилаётган 2-Бўка МТСининг ишида ҳам ана шундай камчиликлар содир бўлмоқда. Бу МТС даги С-80 маркали трактордан атиги 2 тасигина ремонт қилинган, қолганларини ремонт қилиш ишларига эса ҳалигача киришилмаган. Бу МТС да ҳам ДТ ва С-80 маркали тракторларнинг арзимаган сабабларга кўра бекор туриб қолиши одат тусига кириб бормоқда. Масалан, «Сталинград», Тимирязев номли колхозларга юборилган тракторлар у ерда кўпинча прицепшик ва тракторчининг йўқлиги сабабли ишлатилмай туради. Шудгорлаш ишларининг қандай ўтказилаётганлиги билан МТС раҳбарлари ҳам, колхоз раҳбарлари ҳам камдан-кам қизиқадилар. Шунинг учун ҳам тракторларнинг иш унуми ниҳоятда паст, уларнинг ҳар бири билан кунига 8-10 гектар ер шудгор қилиш ўрнига 2-3 гектардан ер шудгорланмоқда, холос.

2-Пискент МТСи (директори ўртоқ Вакман, бош агромон Слепцев ўртоқлар)нинг шу кунлардаги фаолияти тўғрисида ҳам юқоридаги гапларни айтиш мумкин. Пискент районидаги колхозларда ҳам шудгорлашда агротехника қоидаларига тўлиқ риоя қилинмаётир. Ерларга шудгор олдидан маҳаллий ва минерал ўғитлар етарли миқдорда солинмаётир. 2-Пискент МТС зонаси бўйича шу кунга қадар 1280 гектар ер шудгор қилинган бўлса, шундан 390 гектар майдонгагина ўғит солинган.

Кузги шудгорлаш ишларида йўл қўйилаётган юқоридаги каби қатор камчиликлар шуни кўрсатадики, ҳали кўпгина МТС ва колхоз раҳбарлари келаси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирлашга ниҳоятда эътиборсизлик билан қараб келмоқдалар. Бу камчиликларни тез кун ичида тугатиб, шудгор қилишни ҳар тарафлама кучайтириб юбориш керак.

Ҳозирги даврда барча МТС ва колхоз раҳбарларининг олдида турган асосий вазифа, тракторларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш билан, кузги шудгор ишларининг ўз вақтида, юқори сифатли ўтказилишига эришишдан иборат. Бунинг учун тракторчиларнинг унумли ишлашига барча шароитларни яратиб бериш лозим. МТС директорлари диспетчерлар хизматини яхши ташкил этиб, ҳар куни ва ҳар соатда у ёки бу тракторнинг қайси участка, қайси бригадада ишлаётганлигидан хабардор бўлиб туриши, агарда бирорта трактор ишламай қолган бўлса дарҳол унга техник ёрдам кўрсатилиши устидан назорат қилиб туришлари лозим. Бу каби тадбирлар амалга оширилса, шубҳасиз тез кун ичида шудгорлаш ишларининг суръати кескин равишда оширилади, мўл ҳосил учун пухта замин ҳозирланади.

Д. НАСИМОВ.

ФЕЛЬЕТОН

ТЎЙТЕПАЛИК ХОТИНБОЗЛАР

— Редакция шуми?

— Ҳа, шу. Келинг опажон. Хизмат?

Сочларига оқ оралаган, чеҳраси сўлғуннамо бу аёл анча вақтгача чурқ этмай турди.

— Ўтиринг опа, нима гап, дадил гапираверинг?

У яна индамади. Чўнтагидан тўрт букланган икки варақ қоғозни олиб оҳиста стол устига қўяркан, унинг кўзларидан думалаган бир-икки томчи ёш юзида ялт этди.

Қоғозда — эрлари мунофиқларча қўйиб юборган хўжақишлоқлик тўққиз аёлнинг шикояти ёзилган эди.

— Эрим мени ҳам болаларим билан ҳайдаб юборди, — деди пировардида аёл...

Ўрта Чирчиқ районидаги Хрущев номли колхоз қишлоғи — Хўжақишлоқни адашмай-нетмай топиб бордик. Дарҳақиқат, исми-жисмига монанд бу қишлоқда қадимдан хўжалар истиқомат қиларкан. Шу вақтгача довруғи чиқмаган бу қишлоқнинг энди довруғи чиқибти. Мана, довруғини чиқарганлар:

1. Файзулла Қурбонов — асли касби савдогар. Шу йил 17 апрелда хотини Меҳри Қурбоновани ўласи қилиб уриб, Ҳакимжон ва Саодат исмли икки боласи билан уйдан ҳайдаб чиқарди. Сабаби, Меҳри Файзулланинг ота-онасига ёқмай қолибди, колхозда ишлаб, уларнинг қўлига сув қуймабди... Қурбонов ҳозир ҳар эшикка бир боқиб, қиз ахтариб тентираб юрибди.

2. Эргаш Умаров Ўртасарой районига қарашли 2-Қорасувдаги 15-мактабда ўқитувчилик қилади. Хотини Умринисо Умаровани уч талоқ қўйиб, тўрт яшар ўғли Олимжон билан уйдан кўчириб юборди. Сабаби, Умринисо саводсиз, онгсизмиш, культурний эмасмиш, кийим кийганида бели хипча бўлиб турмасмиш. Бунинг устига уни колхозчилардан рашк қилармиш, ишлама деса кўнмабди. Умринисо Умарова колхоз комсомол ташкилотининг секретари; у бошлиқ звено бу йил давлатга ҳар гектардан пландаги 22 центнер ўрнига 32 центнердан пахта топширди, ўзи 15 минг килограмм пахта терди. Хотин бўлса киройи шундай бўладида. Онгини моғор босган ўқитувчи Умаров ёш бўғинларга қандай «тарбия» бераётир экан? Шуниси кишини таажжублантиради!

3. Абдураҳмон Шохўжаев хотини Раҳима Шохўжаевани ўтирса ўпоқ, турса сўпоқ қилди. Ҳар куни қилдан қийиқ ахтариб уни дўппослайверди. Қаттиқ хўрлади. Бир балоси бўлмаса шудгорда қуйруқ на қилур, деганларидай Шохўжаевнинг иккинчи хотини борлиги фош бўлиб, ўша хуфтия хотини билан Оҳангаронга қараб ковушини жуфтлаб қолди. Ҳозир у кўмир конида шофер бўлиб ишламоқда. 2 яшар ўғли Абдусаттор хаёлига ҳам келмайди. Раҳима илғор теримчи, у бошлиқ звено пахта топшириш планини 140 процентдан ошириб бажарди.

4. Азизхўжа Абдуллаев — колхоз сутчилик фермасида табельчи. У Башорат Абдуллаевага уйланиш олдида кўкрагига муштлаб «оҳ-воҳ, мен сени севаман!» деган эди. Эшшаги лойдан ўтгач, Башорат ёқмай қолди. Азизхўжа касалга чалинган Башоратни даволатиш ўрнига, ундан юз ўгирди. Охири Башоратни «касалинг юқади» деб икки боласи билан уйдан ҳайдаб чиқарди. Ҳозир Норхўжа Исахўжаевнинг қизига фотиҳа қилдириб қўйди. Эрта-индин тўй!

5. Малик Абдураҳмонов ҳамирдан қил суғиргандай силлиқ иш қилди. У, Назира Абдураҳмоновани икки боласи билан ташладида, кўрпа-ёстиғини қўлтиқлаб Тошкентга келди. У шу кунларда Октябрь районининг Қуёш кўчасидаги 128-уйда иккинчи хотини билан истиқомат қилиб, Октябрь райпишчеторгида ишламоқда.

6. Абдусамат Рустамов ҳам хотини Мукаррамни бир боласи билан ҳайдаб юбориб, эртаси куниёқ Хосият деган қизга уйланиб олди.

Афтидан, Хўжақишлоқнинг сурбутсиз эркакларига хотин қўйиб хотин олиш мода бўлган шекилли, санаб адо қилиб бўлмайди. Мурод Сайдазимов хотини Зуҳро Сайдазимовани 6 яшар қизи Саодат ва 4 яшар ўғли Мақсуд билан уйдан қувиб, Муҳаббат Ғоппорхўжаевага уйланди. Эргаш Мағрупов Рихси Мағруповани бир боласи билан ҳайдаб, Қорасув районининг Қўйлиқ қишлоғидан Ҳалима деган қизни олди. Хўжақишлоқнинг хотинбозлари ичида рекорд қўйганлари ҳам бор. Мана, у — Абдулла Жамолов. Ёши энди 34 га кирган бу номард беш хотинни ёмон отлиқ қилди, уларга зулм ўтказди. Тожихон Юсупова, Рихси Мираҳмедова, Муътабар Тожиаҳмедова, Раҳима Сайдахророваларни худди қўлқопни алмаштиргандай алмаштирди. Ҳозир бирга яшаб турган бешинчи хотини Тўхтахон Юнусова билан бўлган муносабати ҳам қил устида турибди. «Пуф» деса бу қил ҳам «чирт» этиб узилиб кетгудай...

Хўш, колхоз правлениесининг аъзолари — раис Ваққосов, партком Ғофуровлар бу хотинбозларга қандай муносабатда бўлмоқда? деган савол туғилади. Уларнинг кўзи кўр, қулоғи кар. Улар на қўйди-чиқдини кўришади, на бечора хотинларнинг додини эшитишади. Район раҳбарларичи? Райкомнинг пропаганда ва агитация бўлими мудири Абубакиров «қўйди-чиқди Хрущев номли колхоздагига нисбатан «Ленин йўли» колхозида янада кўпроқ» дейди. Райкомнинг хотин-қизлар ўртасида ишлаш бўлим мудири Ражабова «қулоғимга чалинувди, рост эканда, эртагаёқ колхозга бориб, бу масала билан жиддий шуғулланаман» дейди. Район прокурори Маҳкамов ва судья Фозиловлар эса бу ҳангомалардан ўзларини четга олиб юрибдилар. Райком секретари Ғаниев бўлса «мен ўзингиздан эшитиб турибман» деди. Таажжуб!

Районда чиқадиган «Мўл ҳосил учун» газетаси ўзининг шу йил 20 сентябрдаги сонида Ленин номли колхознинг бош бухгалтери, кўп хотинли Турсинмат Нурлибоевнинг хулқи ҳақида фельетон босиб, райкомга текшириш учун юборди. Аммо райком фельетонда кўрсатилган коммунист Нурлибоевнинг ножўя ишлари ҳақида ҳануз лом-лим демай келади. Мана бу факт райком раҳбарларининг хотин-қизларга нисбатан бой-феодалларча муносабатда бўлиб келаётган шахсларга панжа орасидан қараётганлигини кўрсатади. Эҳтимол район раҳбарлари бу фақат Хўжақишлоқда — биргина колхозда содир бўлибди, биз тезда бунинг олдини оламиз деб ўз зиммаларидаги масъулиятни енгиллатмоқчи бўлишар. Йўқ! Бундай кўнгилсиз воқиалар районнинг турли бурчакларида содир бўлмоқда. Биз, хотинбозлардан «Ленин йўли» колхозининг агрономи Исмат Одилов, 12-мактаб ўқитувчиси Мусажон Халилов, Катанович номли колхозда яшовчи Иброҳим Норбоев ва бошқаларга тил теккизганимиз йўқ. Ахир бундайларнинг уруғи кўплигини Абубакировнинг ўзи ҳам тасдиқламоқда.

Хулоса шуки, Ўрта Чирчиқ район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари бой-феодализм ботқоғига ботиб пўпанак босган, хотин-қизларни хўрловчи бебурд, виждонфуруш шахсларни қаттиқ тизгинлаб, йўғон қозиққа маҳкам боғлаб қўйиши керак. Акс ҳолда улар яна кўчани чангитаверади!

Мавлон ИКРОМ.

ИШЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Тошкентдаги «Таштекстильмаш» заводи дирекцияси, партия ҳамда касаба союз ташкилотлари завод ишчиларининг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондириш йўлида тинмай ғамхўрлик қилаётирлар. Завод маъмурияти ишчиларнинг турар-жойларини ремонт қилиб беришдан ташқари, уларнинг уйларини безайдиган зеби-зийнатлар, кийим-кечаклари ва озиқ-овқатлари ҳақида ҳам қайғираётир.

Яқинда завод касаба союз ташкилоти шаҳар савдо ташкилотлари билан келишиб, ишчиларнинг ўз пулларига 300 та гилам, 50 та тикув машинаси, 200 жуфт керза этик ва 200 костюм сотиб олиб берди. Шунингдек, ишчилар қиш учун 235 тонна картошка харид қилдилар.

Бу йил 264 ишчи дам олиш уйларида бўлди. 117 киши Ватанимизнинг гўзал курорт ва санаторийларида даволандилар. Ҳозир завод территориясида очилган дўконларда ишчиларга давлат нархида гўшт, сут, қатиқ ва бошқа маҳсулотлар сотилмоқда.

Х. НАЗИРОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Шаҳар коопторги ишидаги нуқсонлар тугатилсин“

«Тошкент ҳақиқати» газетасида юқоридаги сарлавҳа билан танқидий мақола босилиб, унда шаҳар коопторгининг ёмон ишлаётгани, систематик равишда планни бажармай келаётгани ҳамда «Ўзбекбирлашув» правлениеси бу аҳволни била туриб яқиндан ёрдам бермаётгани ва бошқа жиддий камчиликлар очиб ташланган эди.

«Ўзбекбирлашув» правлениеси раисининг ўринбосари ўртоқ Ражабованинг редакциямизга хабар қилишича, Тошкент область матлубот жамиятининг правлениеси ўзининг махсус мажлисида мақолани муҳокама қилган ва унда келтирилган фактларни тўғри деб топган. Ишни бўшаштириб юборгани, ҳозирги талабни ҳисобга олмагани учун Ташгоркоопторгнинг директори ўртоқ Коробейниковга виговор эълон қилинган. Область матлубот жамияти правлениеси Ташгоркоопторгдаги камчиликларни тузатиш ва унинг ишини яхшилашга қаратилган бир қанча тадбирлар белгиланган.

Чехословакия-Совет дўстлиги ойлиги

ПРАГА, 6 декабрь. (ТАСС). Чехословакия-Совет дўстлиги ойлиги 12 декабрда тамом бўлади. Чехословакия-Совет дўстлиги союзининг секретари О. Гомола ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди. Чехословакия-Совет дўстлиги ойлиги ҳамиша чехословак ва совет халқлари ўртасидаги самимий дўстлик намойишига айланмоқда. Бу йил ойлик ўтказилган кунларда Венгриядаги воқиалар, шунингдек Англия-Франция-Исроилнинг Мисрга қонли агрессияси муносабати билан Яқин Шарқдаги воқиалар рўй берди. Дунё бошидан кечирган ана шу ташвишли кунларда чехословак халқининг «Совет Иттифоқи билан абадий биргамиз» деган овози ҳар қачонгидан кўра самимийроқ ва қатъийроқ жаранглади.

Ойлик бошланганидан буён Чехословакия шаҳар ва қишлоқларида меҳнаткашларнинг 400 дан ортиқ оммавий митинги ўтказилди. Жуда кўп йиғилишлар бу ҳисобга кирмайди. Чехословакия-Совет дўстлиги союзи шу давр ичида Совет Иттифоқи тўғрисида 60 дан ортиқ оммабоп брошюра нашр этди.

Кейинги вақтларда неча юзлаб чехословак туристлари ва ҳар турли делегацияларнинг аъзолари Совет Иттифоқида бўлдилар. Чехословакия-Совет дўстлиги союзининг йўлланмалари билангина 200 дан ортиқ киши СССР бўйлаб саёҳат қилди. Буларнинг кўпчилиги кейинчалик Совет Иттифоқи тўғрисида доклад ва суҳбатлар ўтказди.

Совет поэзияси, прозаси, музикаси кечалари жуда мароқли ва жонли ўтди. Ойлик кунларида Прагада уч кеча ўтказилди.

Чехословакия-Совет дўстлиги союзи ойлик арафасида совет ёзувчиларининг неча ўнлаб асарларини чех тилида кўп нусха нашр этди. Республика шаҳар ва қишлоқларида совет китобининг мингларча виставкалари ташкил этилди.

Фан арбоблари делегацияларининг бир-бирларига боришлари, кинофильмлар айирбошлаш Чехословакия-Совет дўстлигини мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга бўлди. Бу эса, маданий ҳамкорликни янада кучайтиришга ёрдам берди. Тинчлик ва дўстлик мактубини Совет Иттифоқига олиб борган оммавий эстафета бутун халқнинг Совет Иттифоқига муҳаббатини чинакам ифода этди. Эстафета Чехословакиянинг 120 районидан ўтди. Эстафета Чехословакиядаги 1.100 шаҳар ва қишлоқ орқали олиб борилди. Эстафетанинг умумий маршрути тўрт минг километрдан ҳам ортиқ бўлди. Ўтган йили дўстлик эстафетасида 931 минг киши қатнашган бўлса, бу йил бир миллиондан ортиқ киши қатнашди. Эстафета ўтган йўлларда дўстлик юзасидан 350 митинг ўтказилди.

О. Гомола сўзининг охирида бундай деди: Ойликнинг охирида шаҳар ва қишлоқларда оммавий кечалар ўтказилмоқда. 8 декабрда Прагадаги Юлиус Фучик номли паркда кеча ўтказилади. Бу кечада Игорь Моисеев бошчилигидаги ССР Иттифоқи халқ рақси давлат ансамбли қатнашади.

12 декабрда ойлиқ тамом бўлиши муносабати билан халқ армияси театри А. Корнейчукнинг «Эскадранинг ҳалок бўлиши» пьесасини саҳнага қўяди.

ГДР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

БЕРЛИН, 7 декабрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг министрлар совети социалистик саноат корхоналарида, транспортда ва алоқа системасида 45 соатлик иш ҳафтаси жорий этиш ҳақидаги қонун проектини маъқуллади.

Румин халқи Совет-Руминия музокаралари натижаларини якдиллик билан маъқулламоқда

БУХАРЕСТ, 7 декабрь. (ТАСС). Матбуот хабар беради: 6 декабрда Руминия Халқ Республикаси Министрлар советининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда Министрлар советининг раиси Киву Стойка Руминия Халқ Республикаси ҳукумат делегацияси билан СССР ҳукумат делегацияси ўртасида олиб борилган музокараларнинг натижалари тўғрисида доклад қилди. Шундан кейин сўзга чиққан министрлар Совет Иттифоқи ва Руминия ҳукумат делегацияларининг баёноти сиёсий жиҳатдан катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар ва Совет ҳукуматининг иқтисодий ёрдами Руминияни янада юксалтириш учун катта имконият туғдиради, дедилар. Министрлар совети Руминия-Совет музокараларининг якунларини бир овоздан маъқуллади.

Руминия-Совет музокаралари муваффақиятли тамомланганлиги муносабати билан мамлакатнинг ҳамма қисмида йиғилиш ва митинглар давом этмоқда. «Социалистическое соревнование» тўқимачилик фабрикасининг ишчиси Г. Влада Констанца шаҳрида ўтказилган митингда нутқ сўзлаб, бундай деди: совет халқи бизга яна дўстона ёрдам кўрсатмоқда. Совет-Руминия қўшма баёноти ҳар иккала давлат ўртасида мавжуд бўлган ва ҳуқуқий тенгликка, миллий суверенитетни ҳимоя қилишга, бир-бирларига ёрдам беришга асосланган мустаҳкам ҳамкорликни акс эттиради.

Кеча Бухарестда Руминия-Совет дўстлиги уйида Руминия-Совет музокараларининг якунларига бағишланган мажлис бўлди. Руминия телеграф агентлиги бош директорининг ўринбосари Стелла Могиорош доклад қилди.

КПСС XX съездининг материаллари румин тилида нашр этилди

БУХАРЕСТ, 7 декабрь. (ТАСС). Руминия Халқ Республикаси давлат сиёсий адабиёт нашриёти «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX съезди» номли китобни румин тилида нашр этди. Бу китобда съездда қилинган докладлар, сўзланган нутқлар ва қабул этилган резолюциялар бор.

Япония ҳукумати Совет-Япония ҳужжатларини ратификация қилди

ПЕКИН, 7 декабрь. (ТАСС). Токио радиоси билдиради: Бугун Япония Министрлар кабинетининг мажлисида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш билан боғлиқ бўлган қўшма декларацияни ва бошқа совет-япон ҳужжатларини ратификация қилиш тўғрисида қарор чиқарилди. Бу ҳужжатлар илгари Япония парламенти томонидан ратификация қилинган эди.

БМТ Бош Ассамблеясининг XI сессияси

НЬЮ-ЙОРК, 7 декабрь. (ТАСС). Бош Ассамблеянинг 6 декабрь эрталабки мажлисида умумий дискуссия давом қилди. Англия ва Ҳиндистон вакиллари нутқ сўзладилар.

Англия делегати Диксон Мисрга қарши қилинган агрессияни оқлашга зўр бериб уринди. У, Венгриянинг ички ишларига тўғридан-тўғри аралашишга чақирди.

Диксон инглиз-француз агрессорларининг Мисрда ўзлари босиб олган территорияда қилган ваҳшийликларини кўрсатувчи маълум фактларни бузиб талқин қилди. У, ҳатто Суэйш каналининг ишламай тўхтаб қолганлиги учун жавобгарликни Мисрга юклашга уринди.

Диксон қуролсизланиш масаласига тўхталиб, менинг ҳукуматим совет ҳукуматининг шу йил 17 ноябрдаги таклифини «ўрганмоқда», деди. Аммо шунда ҳам у, совет ҳукуматининг бу таклифлари «реалистик таклифлар эмас» деб айтишдан тоймади. Диксон совет ҳукуматининг аэрофотосъемкалар ўтказиш масаласини контроль системасининг бир қисми тариқасида кўриб чиқишга тайёр эканлиги тўғрисидаги баёнотини «олға қўйилган қадам» деб айтиш билан бирга, СССР Ғарб давлатлари томонидан таклиф қилинган халқаро контролга доир бутун планни қабул қилишга рози бўлмаётганлиги бизни қаноатлантирмайди, деди.

Диксоннинг гапидан маълум бўлишича, Англия Яқин Шарқда ўзининг агрессив планларидан қайтмоқчи эмас.

Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Кришна Менон Хитой масаласи Узоқ Шарқдаги асосий проблема эканлигини айтди. Улуғ хитой халқидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотида тегишли равишда вакиллар бўлишини таъминлаш пайти келганига анча вақт бўлди. Менон бу сессияда шу масаланинг муҳокама қилинишига йўл қўймаган Ғарб мамлакатларини танқид қилди. Хитой Халқ Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотида бўлганида эди, у халқаро кескинликни юмшатишга актив ёрдам берган бўлур эди. Мен, деди у, шундай бўлишига сира шубҳаланмайман.

К. Менон Бирлашган Миллатлар Ташкилотига Мўғулистон Халқ Республикасини ва Японияни ҳам қабул қилиш керак, деди.

Менон мустамлака проблемалари тўғрисида гапириб, Жазоир, Кипр, Ғарбий Ириан ва Гоа халқларининг истак-орзуларини мумкин қадар тезроқ қондириш зарур, деди.

Ҳиндистон делегати Англия-Франция ва Исроил вакилларининг бу сессияда сўзлаган нутқларида келтирган далиллари асоссиз эканлигини исботлаб берди. У, агрессорларнинг ҳаракатини қаттиқ қоралади. Менон Суэйш каналини тезроқ тиклаш керак, бунинг учун агрессорларнинг қўшинларини Мисрдан дарҳол чиқартириб юбориш зарур, деди.

Менон Венгриядаги воқиаларга тўхталиб, ўз мамлакатининг позициясини, яъни Ҳиндистон чет эл қўшинларининг бошқа мамлакатлар территориясида туришига қарши эканлигини эслатиб ўтди. У, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Будапештга бориши керак ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кузатувчиларини Венгрияга юбориш керак, деди.

Менон қуролсизланиш проблемаларига ҳам тўхталди. У, Ҳиндистоннинг фикрича, бу проблемани ҳал қилиш биринчи навбатда икки асосий давлатнинг — СССР билан АҚШнинг келишувига боғлиқ, деди.

Ҳиндистон вакилининг нутқидан кейин Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XI сессиясидаги умумий дискуссия тамом бўлди.

НЬЮ-ЙОРК, 7 декабрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг бугун эрталабки мажлисида Хавфсизлик Кенгаши составидан чиқаётган Югославия ўрнига Хавфсизлик Кенгашининг доимий бўлмаган аъзосини сайлаш ўтказилди. Яширин овоз беришнинг биринчи даврасида Филиппин кандидатураси 51 овоз, Чехословакия кандидатураси 20 овоз олди. Шундай қилиб Шарқий Европа мамлакатларига тегишли бўлган ўринга Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави ҳамда Хавфсизлик Кенгашидаги доимий бўлмаган аъзолар ўрнини географик тарзда адолатли тақсимлаш тўғрисида аввалги тузилган битимларни бузган ҳолда, зўрма-зўраки Филиппин сайланди.

Совет делегацияси Шарқий Европа мамлакатларининг бундай қўпол камситилишига қарши норозилик билдирди.

Овоз бериш натижалари эълон қилинганлиги муносабати билан СССР делегациясининг бошлиғи В. В. Кузнецов бундай деди:

Югославия бўшатиб чиққан ўринга Филиппиннинг Хавфсизлик Кенгашига сайланиши билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги Шарқий Европа мамлакатларининг қонуний ҳуқуқлари қўпол равишда бузилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг 2-параграфидаги 23-моддада, Хавфсизлик Кенгашининг доимий бўлмаган аъзолари географик тақсимот ҳисобга олинган ҳолда сайланадилар» дейилган эди.

Маълумки, шу моддани амалга ошириш мақсадида 1946 йилда жентльмен битими тузилиб, ўша битимда Хавфсизлик Кенгашининг доимий бўлмаган аъзоларига тегишли ўринлар географик тақсимотга қараб, адолатли тақсимланиши лозимлиги айтилган эди. Шу битимга кўра, Хавфсизлик Кенгашидаги доимий бўлмаган аъзоларнинг 6 ўрнидан бир ўрин Шарқий Европа мамлакатлари учун ажратиб қўйилган эди. Аммо, Шарқий Европа мамлакатларига тегишли бу ўринга Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави принципларини қўпол равишда бузиб, Филиппин сайланиб қолди. Ваҳоланки, Филиппиннинг Шарқий Европа районига ҳеч қандай алоқаси йўқ.

Шундай қилиб, жаҳон районларидан бири Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг энг муҳим бир органидан мана шу ўзбошимчалик ва қонунсизлик натижасида чиқариб юборилди.

Ҳозиргина бўлиб ўтган овоз бериш натижалари ғоят афсусланишга арзийдиган шу фактни кўрсатадики, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти халқаро тенгҳуқуқли ҳамкорлик маркази сифатида ўзининг аҳамиятини тобора кўпроқ йўқотмоқда. Бу овоз бериш натижалари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг фаолияти унинг Уставидаги принциплар эмас, балки конъюнктура мулоҳазалари ҳамда бир группа мамлакатларнинг, биринчи навбатда бу ташкилотдан ўзининг шахсий мақсадлари учун фойдаланаётган Америка Қўшма Штатларининг ҳархил комбинациялари билан тобора кўпроқ йўлланаётганлигини кўрсатади. Бу эса, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг обрўйини тубдан қўпормоқда.

Шу айтилганларга биноан, деди В. В. Кузнецов, Совет Иттифоқи делегацияси Шарқий Европа мамлакатларининг бу хилда камситилганлигига қарши қатъий норозилик билдиради.

ФРАНЦИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИ 1957 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ПРОЕКТИНИ МУҲОКАМА ҚИЛМОҚДА

ПАРИЖ, 7 декабрь. (ТАСС). Франция Миллат мажлиси 1957 йилги давлат бюджети проектини муҳокама қилишни давом эттирмоқда. Париж газеталарининг ёзишича, бу йил бюджет ғоят жиддий вазиятда муҳокама қилинмоқда, чунки Мисрга қарши қилинган ҳарбий авантюра ва Жазоир халқининг миллий—озодлик ҳаракатини уруш воситаси билан бостириш сиёсати барбод бўлганлиги қийинчиликлар туғдирди.

Проект ҳали тасдиқлангани йўқ, бироқ, обзорчиларнинг ёзишича, ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар унинг негизига путур етказиб қўйди. Иқтисодий обзорчиларнинг фикрича, Мисрга қарши қилинган агрессия билан боғлиқ харажатлар камида 40 миллиард франкни ташкил қилади. Бундан ташқари нархларнинг ўсиб боришига қарши курашмоқ учун ҳамда Франциянинг экспортини қувватламоқ учун ҳукумат қўшимча равишда маблағ сарфлашга мажбур бўлади. «Фигаро» газетасининг ёзишича, мана шуларнинг ҳаммаси учун ҳозир бюджет проектида кўзда тутилмаган 100 миллиард франк қўшимча маблағ сарфлашга тўғри келади.

Шу билан бир қаторда ёқилғи етишмаганлиги ва бошқа кўпгина хомашёлар етишмай қолганлиги ҳамда мамлакатда иқтисодий фаолият тўхтаб қолганлиги сабабли туғилган ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар натижасида бюджетга тушадиган маблағларнинг камайишини ҳам айтиб ўтиш керак.

Бундан ташқари, бензин етишмай қолганлиги Франция бюджетига қаттиқ зарба бермоқда. Гап шундаки, сотилган ҳар бир литр бензиндан давлатга 40 франк пул тушар эди.

«Фигаро» газетасининг фикрича, бюджет тушумлари камида 150 миллиард франк камаяди. Агар бунга қўшимча қилинадиган 100 миллиард франк харажатлар ҳам қўшилса, у вақтда, дастлабки ҳисобларга қараганда, бюджетдаги умумий дефицит 250 миллиард франкка етади.

Бугун Миллат мажлиси ҳукумат томонидан тақдим этилган 1957 йилги ҳарбий бюджет проектини тасдиқлади.

БАҒДОДДА ИМПЕРИАЛИСТЛАРГА ҚАРШИ НАМОЙИШ

БАЙРУТ, 7 декабрь. (ТАСС). «Аддиёр» газетасининг хабар қилишича, Бағдодда кўпкишилик намойишлар давом қилаётир. Бу намойишларнинг қатнашчилари Ироқнинг Бағдод пактидан чиқишини талаб қилмоқдалар. Улар ўзларининг миср халқи билан ҳамкор эканликларини ҳам билдирмоқдалар.

Ироқ маъмурлари Қоҳира ва Дамашқдан бериладиган радио эшиттиришларни шаҳар аҳолисининг тинглаши учун халақит беришга уринмоқдалар.

Бош министр Нури Саид резиденцияси ёнига жуда кўп соқчилар қўйилган.

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯДА ИШСИЗЛИК АВЖ ОЛМОҚДА

БОНН, 7 декабрь. (ТАСС). Бу ерда эълон қилинган маълумотларга қараганда, Германия Федератив Республикасида ишсизлар сони ўтган ой ичида яна 215 минг кишидан зиёд ортган ва ҳозирги вақтда 641.373 ишсиз бор.

ДПА агентлиги 1952 йил ноябрь ойидан буён ишсизлар сони бу қадар кўпаймаганлигини таъкидлайди.

Президент Носирнинг Ўрта Осиё мусулмонларига телеграммаси

ТОШКЕНТ, 8 декабрь. (ТАСС). Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Англия, Франция ва Исроилнинг агрессив ҳаракатларидан зарар кўрган Миср халқига ёрдам фондига юз минг сўм топширдилар. Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диния бошқармасининг раиси муфтий Эшон Бобохон ибн Абдулмажидхон бу ҳақда Миср президенти Жамол Абдил Носирга хабар қилган эди.

Муфтий номига Қоҳирадан президент Жамол Абдил Носир имзолаган жавоб телеграммаси олинди. Президент Носир кўрсатилган хайрихоҳлик ва ёрдам учун миннатдорчилик билдириб, бундай ёзади:

«Миср ўз манфаатларинигина қўриқлаётгани йўқ, у шу билан бирга, барча араб мамлакатларининг ва буюк исломнинг манфаатларини ҳам ҳимоя қилаётир. Адолат ва ҳақиқат бизнинг кучимизга куч қўшади. Кўп жафо тортган миср халқига қардошлик ёрдами кўрсатилгани учун миср халқи номидан ва шахсан ўз номимдан Сизга ва Сиз орқали Ўрта Осиё ҳамда Қозоғистон мусулмонларига самимий миннатдорчилик билдираман.

Мен ёвузлик ва адоват кучлари устидан ғалаба қозонишимизга кўмаклаш деб, оллю таолага сиғинаман.

Контрреволюцион унсурларга қарши

Будапешт полиция бошқармасининг ахбороти

БУДАПЕШТ, 7 декабрь. (ТАСС). Бугун «Непсабадшаг» газетасида Будапешт полиция бошқармасининг ахбороти эълон қилинди. Ахборотда бундай дейилади:

Яқинда Будапешт кўчаларида шаҳар аҳолисини намойишлар, забастовкалар қилишга, қуролли ҳаракат қилишга даъват қилувчи варақалар ва эълонлар пайдо бўлди. Ғалаён қўзғатувчи бу контрреволюцион чақириқларнинг мақсади аввало пойтахтда тартибни тиклашни қийинлаштиришдир, шунингдек тинч турмушга муҳтож бўлган шаҳар аҳолисини қўрқитишдир. Аҳолининг аризаларига ва талабларига биноан, Будапешт полиция бошқармаси контрреволюцион унсурларнинг фаолиятига хотима бермоқ учун ғайрат билан иш қилишга ва тартибни янада мустаҳкамлаш ҳамда тинч ижодий меҳнат қилишни таъминлаш учун самарали чоралар кўрмоқда.

Ғалаён бўлишининг ва янгидан қон тўкилишининг олдини олмоқ учун Будапешт полиция бошқармаси пойтахтда контрреволюцион иш олиб боришда гумон қилинган бирқанча шахсларни қамоққа олди. Қамоққа олинганлар орасида Пештэржебетда ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлган ишчи Кальман Турнерни ўлдирган Иштван Миченаи, пойтахт аҳолисини озиқ-овқат ва материаллар билан таъминлашга тўсқинлик қилиш мақсадида темир йўлни портлатган Эрне Халас, контрреволюцион исёнга даъват қилувчи варақаларни ротаторда бостириб тарқатиб юрган будапештлик журналист Дьюла Оберовский ҳам бор. Бу ишда унга бошқа шахслар ҳам ёрдамлашган. Тинтув вақтида кўп миқдорда контрреволюцион варақалар мусодара қилинди. Винтлар ишлаб чиқарувчи Будапешт заводининг техниги Геза Ковач ҳам қамоққа олинди. У ишчиларни алдаб, завод ишчилар кенгашига раис бўлиб олган. Терговда шу нарса аниқландики, завод ишчилар кенгашининг раиси ишчилар кенгашининг аъзоси Йожеф Месарошнинг таклифини қабул қилиб, Месарош олиб келган контрреволюцион варақаларни завод ротаторида кўпайтириб бостиришга ижозат берган. Ишчилар кенгашининг раиси бу варақалар тарқатилаётганлигидан ҳам хабардор бўлган. Будапешт полиция бошқармаси шу шахсларни жиноят устида ушлаб қамоққа олди ва уларнинг уйидан топилган кўп миқдордаги варақаларни мусодара қилди. 6-районда полиция бир енгил автомобилни ушлади. Автомашинадаги тўрт бандит ёнидан учта тўппонча ва 250 дона ўқ топилиб, мусодара қилинди. Полиция шу тўрт бандитни қамоққа олди.

Жиноятчи унсурлар баъзи ишчи кенгашларнинг аъзолари ёки раислари ниқоби остида иш олиб бораётганликлари ва бу билан ишчиларга қарши зиёнчилик фаолиятини амалга ошираётганликлари мамлакат хўжалигини тиклаш ҳамда юксалтириш учун курашаётган чинакам ишчи кенгашлари аъзоларининг обрўйини тўкаётганликлари маълум бўлди. Виждонсиз фашистларга қарши чиқаётган ва революцион ишчи-деҳқон ҳукуматига шу фашистларни фош қилиб зарарсизлантиришда ёрдам бераётган меҳнаткашларнинг сони тобора кўпаймоқда.

Халқаро олимпия комитети президентининг айтганлари

МЕЛЬБУРН, 7 декабрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун халқаро олимпия комитетининг президенти Э. Брендеж XVI олимпия ўйинларининг боришини ёритаётган журналистлар мажлисида нутқ сўзлаб дедики, умуман олганда XVI олимпия ўйинлари катта муваффақият билан тамомланмоқда. Спортчиларнинг катта муваффақиятларидан ташқари бу ўйинларнинг халқаро аҳамияти борлигини ҳам унутмаслик керак, деди у, чунки дўстона мусобақаларда 70 га яқин мамлакатнинг спортчилари қатнашдилар. Бу ғоят улуғ ишдир.

Шу нарса ҳам катта аҳамиятга эгадирки, деди Брендеж, Германия Мельбурнга бир спорт делегациясини юборди, шунингдек ўзаро дипломатик муносабатлари бўлмаган мамлакатлар ҳам олимпия ўйинларида қатнашдилар. Бу ҳол шу мамлакат спортчиларининг бир-бирлари билан дўстона учрашувларига халақит бермади.

Сўнгра Брендеж Австралия халқининг спортчиларга нисбатан меҳмондўстлик кўрсатганлигини ҳамда аҳоли, савдо-саноат доиралари ва Австралиянинг турли ташкилотлари олимпия ўйинларини ташкил қилувчиларни қўллаб-қувватлаганликларини қайд қилиб ўтди. Австралия жамоатчилиги, деди у, олимпия ўйинларига ниҳоят даражада қизиқиб қаради, буни ҳамма мусобақаларни келиб кўрувчилар жуда кўп бўлганлигидан билиш мумкин.

Мельбурн матбуоти ҳам олимпия ўйинларига яхши баҳо бермоқда. «Эйж» газетаси бугун қуйидагиларни ёзди: «Бу олимпиаданинг муваффақиятли бўлиб чиқишга сира шакшубҳа бўлиши мумкин эмас... Аввало шуни айтиш керакки, ўйинларнинг энг муҳим жиҳати бўлган дўстона мусобақа руҳи томошабинларга ҳам, спортчиларга ҳам сингиб кетган эди».

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

КОНСУЛЬТАЦИЯ

Телевизордан қандай фойдаланиш керак?

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги арафасида Тошкент телевизион маркази ўзининг дастлабки передачаларини бера бошлади. Бу — Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг маданий ҳаётида жуда ҳам катта воқиадир. Ҳозир пойтахт меҳнаткашларидан кўп киши ўз уйига телевизион приёмник сотиб олиш ва қуриш ишлари билан машғул. Телевизордан фойдаланиш ва марказдан бериладиган передачаларни бадиий жиҳатдан тўғри қабул қилишга эришиш учун ҳаваскорлар баъзи тартиб ва қоидаларга жиддий эътибор беришлари лозим. Ортиқча овораргарчиликларга дучор бўлмаслик учун телевизор олмоқчи бўлган киши қуйидаги маслаҳатларга амал қилиши керак.

Тошкент телевизион марказидан бериладиган передачаларни кўз кўра олиши мумкин бўлган масофада, яъни передача бериладиган пункт билан телецентр сигналлари ўтадиган оралиқда ернинг табиий дўнглиги ва паст-баландликлар, сигналларни тўсиб қолиши мумкин бўлган бинолар учрамайдиган жойларда, 50-70 километр масофадан қабул қилиш мумкин. Тошкентда қурилган телевизион марказ передачаларини 50 километр масофадан махсус асбоблар қурмасдан яхши қабул қилиш ва 70 километр масофада қониқарли равишда қабул қилиш мумкин. Тепалик ва тоғликлардан фойдаланилганда қабул қилиш оралиғини узайтириш мумкинлигини ҳисобга олиб, Оҳангарон, Олмалиқ ва бошқа жойларда ҳам қабул қилишни аниқлаш юзасидан тажриба ишлари олиб борилмоқда.

Ҳозирча Тошкент шаҳрида яшовчилар ва телевизион марказдан 50-70 километр узоқликда бўлган аҳоли яшайдиган пунктларда истиқомат қилувчилар телевизор приёмниклари сотиб олишлари мумкин.

Телевизорни сотиб олаётганда шуни эсда тутиш кераки, у 110, 127 ва 220 вольт кучланишдаги ҳамда 50 герц частоталик ўзгарувчан токда бемалол ишлай олади, «Ўзбекэнерго» тармоғи бўлмаган ёки яхши ишлайдиган маҳаллий электростанциялари бўлмаган жойларда телевизор дуруст ишламайди.

Электр тармоғидаги ток кучланиши 5 процент ортиб кетса ёки 10 процент камайиб қолса, телевизор нормал равишда ишлашдан тўхтайди. Айрим вақтларда эса ишдан чиқади. Шунингдек, телевизор приёмнигига берилаётган токнинг частотаси телецентрга берилаётган токнинг частотасидан фарқ қилса ҳам телевизор ёмон ишлайди. Шу сабабли ҳар эҳтимолга қарши телевизор учун бериладиган токнинг кучланишини тартибга солиб турувчи асбобга, жуда бўлмаганда тармоқдаги электр кучланишини ўлчайдиган вольтметрлик автотрансформаторга эга бўлиш керак.

Телевизор приёмнигини сотиб олаётганингизда унинг формулярларидаги ҳамма графаларнинг тўлдирилган бўлишига, унга магазиннинг штампини қўйдиришга, приёмникни олган числони ёздиришга, шунингдек гарантияловчи талон ва телевизор учун энг керакли деталлардан бири — қабул қилувчи трубканинг паспортини олишга алоҳида эътибор беринг. Харидор магазиннинг ўзидаёқ телевизорни ишлатиб кўриши, унинг шикастланмаганлигига ва тўғри ишлай олишига ишонган бўлиши керак. Савдо ташкилотлари харидорнинг программа қабул қилиш ёки синов таблицаси қабул қилиш пайтида телевизорни ишлатиб кўришига имконият яратиб бермоқлари лозим. Телевизорнинг пломбаси сақланиши керак.

Телевизор сотиб олингандан кейин у дарҳол энг яқин почта бўлимида рўйхатдан ўтказилиши ва абонемент ҳақи тўланиши керак. Шунингдек, уни айни вақтда техник ҳисоб карточкасига ўтказиб, телевизион ательесида гарантия хизматига бериш керак. Тошкентдаги телевизион ателье Навоий кўчасидаги 10- уйга жойлашган бўлиб, у бутун Тошкент области аҳолисига хизмат қилади.

Телевизор сотиб олингач, уни бепул қуриш ва 6 ойгача бепул ремонт қилиш ателье зиммасига юкланади. Гарантия муддати тугагандан кейин (сотиб олингандан 6 ой ўтгач) телевизорни ремонт қилганда ва унга хизмат кўрсатилганда прейскурант баҳосида ҳақ олинади.

Ҳар бир ремонт телевизор паспортига қайд қилинади-да, радио-техник телевизорни пломбалаб кетади. Пломба ательега алоқаси бўлмаган кишилар томонидан бузилган тақдирда телевизион ательеси телевизорнинг ҳолатига жавобгарликдан ва уни тузатиб бериш гарантиясидан халос бўлади. Шунинг учун ҳам ателье билан боғлиқ бўлмаган кишиларнинг телевизорни тузатишлари мақбул эмас.

Телевизорни ўрнатиш ва уни тузатиб туриш билан боғлиқ бўлган ҳамма ишлар телевизион марказ ҳаракат қиладиган зона доирасидагина акт нарядлар билан олиб борилади. Ремонт тамом бўлгач ёки телевизор қурилгач, телевизор эгаси ишнинг боришини ва сифатини текшириб кўриши ҳамда акт-нарядга имзо чекиши керак. Телевизор эгаси ўзининг даъволарини акт-нарядга имзо чекқандан сўнг 3 кун ичида ательега айтиши керак.

Телевизорни электр тармоғига қўшилган ҳолда очиш, айниқса ремонт қилиш асло мумкин эмас. Чунки қабул қилиш трубкасидаги юқори кучланишдаги ток киши ҳаётини хавф остида қолдирадиган даражада қўрқинчлидир. Момақалдироқ бўладиган пайтларда сиртқи антеннадан фойдаланиш маъқул эмас. Бу пайтда бахтсиз ҳодисадан холи бўлиш учун антенна олиб қўйилган бўлиши ва ерга уланган бўлиши керак.

Тошкентда асосан уй антеннаси билан телевизорлар яхши ишлай олади, лекин областнинг бошқа аҳоли яшайдиган пунктларида сиртқи антеннадан фойдаланишга тўғри келади. Бунинг устига антенна қанча баланд бўлса, приёмник шунча узоқдан олади ва шовқин-суронлар кам бўлади. Бундай ҳолларда коаксиаль экранлашган кабелдан фойдаланиш керак. Ундан фойдаланганда уни қаттиқ букламаслик ва ўткир бурчаклик қилиб қўймаслик шарт. Антеннанинг хилини танлашда телевизорни ўрнатаётган ателье ходимига ихтиёрни бериб қўйиш керак. У энг тўғри техник вариант топиб, мос келадиган антеннани таклиф этади.

Тошкент областидаги телевизион тармоқларида телевизор қуриш ва ундан фойдаланиш ишлари билан телевизор ательесининг махсус жойларга бориб ишловчи группаси шуғулланади. Лекин ишда қийинчилик туғилмаслиги учун районлардаги алоқа бўлимларининг бошлиқлари абонентларга ательега мурожаат қилишни таклиф этишлари ва уларга қўлларидан келган ёрдамни беришлари керак.

Телевизорларнинг жуда кўп турлари мавжуд бўлганликлари ва ҳатто энг арзон телевизорларнинг ҳам жуда мураккаб тузилганлиги улар ҳақида бу мақолада гап юритиб ўтириш имкониятини бермайди. Телевизор ҳаваскорининг ўзи сотиб олган телевизордаги инструкция ва приёмникнинг тафсилотини ўқиб ўрганиб олишини тавсия қиламиз. Ҳаваскор юқорида биз санаб ўтган маслаҳатларни ҳисобга олса, телевизордан фойдаланиш анча енгиллашган бўлади, деб ишонамиз.

Б. КОМАРОВ,
Ўзбекистон радио трансляция тармоқлари дирекциясининг бошлиғи.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/XII да кундуз **Шамсиқамар,** кечқурун **Ганг дарёсининг қизи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 9/XII да кундуз **Доктор Айболит,** кечқурун **Фра Дьяволо.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/XII да кундуз Ўзбекистон ССР халқ артистлари, хизмат кўрсатган артистлар ва солистлар иштирокида **концерт,** 10/XII да **Нурхон.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИ БИНОСИДА — 10/XII кеч соат 9 да **Ўзбек музика, ашула ва рақс кечаси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуров гастроллари,** бугун **тўрт марта томоша** кўрсатилади (эрталаб соат 10 ярим, кундуз 1, 4 ва кеч 8 да).

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун **Нон, севги ва хаёл.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз соат 12 гача **Уйғониш,** қолган сеансларда **Нон, севги ва хаёл.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Уйғониш,** кечқурун **Нон, севги ва хаёл.**

«УЗГОСПРОЕКТ» ИНСТИТУТИГА
электрик инженерлар ва техниклар
КЕРАК

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 12-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

8 ва 9 декабрда
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби
Собир Абдулла асари
қайтадан ишланган
спектакль

ТОҲИР ВА ЗУҲРА

5 парда, 7 кўринишли музикали драма

Ўзбекистон ССР халқ артисти **Тўхтасин Жалилов, Р. Собитов** ва **Т. Гиенко** музикаси.

Режиссёр — **Мирвали Миртолипов,** дирижёр — **Н. М. Гинзбург,** балетмейстер — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоева,** рассом — **Г. А. Визель.**

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

Ярославская кўча, 10-уйда турувчи Надида **Ҳабибуловна Абдураҳманованинг** Ўқчи кўча, 107-а уй, 4-корпус, 4-квартирада турувчи Шарип Эргашевич Мирзаҳмедовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 7-участка халқ судида кўрилади.

2-линия, Кисловодская кўча, 22-уйда турувчи **Борис Аълоевич Хўжаевнинг** Мичурин кўчаси, 9-уйда турувчи Маруфа Хўжаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р08953. «Қизил Ўзбекистон», «Правда» Востока» ва Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № 1580.